

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2012 сыл
Кулун тутар
3 күнэ
Субуота № 29-30
(10622)

1935 сыл алтынны 5
күнгүр төрүттэммитэ

○ Нам улуунун хаһыата ○

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

Дьокуускайга — Нам улуунун күнэ

Олунньу 26 күнгүр Д.К. Сивцев — Суорун Омоллоорн аатынан Опера уонна балет

ыгырыллан тахсан олордурлар. Максим Аммосов олобун уонна улэтин туһунан дакылааты А.В. Кривошапкин онордо. Улуус баһылыга А.И. Ильин бытылыбыт үлэлэр, улуус сайды-

балет театрын директорыгар Г.Г. Местниковка улуус баһылыгын Махтал суруга туттарылына. Пединститут 5-с курсун студенткатыгар, үөрэбин кыһыл дипломуна бүтэрээри сылдьар

НАМНАР СОМОБОЛОҕОР КҮММҮТ

театрыгар Нам улуунун күнэ буолан ааста. Бу күн биллиилээх государственнай, политической деятель М.К. Аммосов төрөөбүтэ 115 уонна Саха АССР автономиятын 90 сылыгар ананна.

Үөрүүлээх күн президиумугар улуус баһылыга А.И. Ильин, Ил Түмэн председатели солбуйааччы, народнай суруйааччы А.В. Кривошапкин, «Нам» түмсүү председатели Г.Е. Дьяконов, М.К. Аммосов чугас аймаҕа, Нам 1 №-дээх орто оскуолатын учуутала Я.Е. Корякина, улуус баһылыгын иһинэн тэриллит үөрэнээччилэр сэбиэттэрин председатели, Нам 2 №-дээх оскуолатын 10-с кылааһын үөрэнээччитэ Сеня Гладков

ытын туһунан иһитиннэрдэ. Оскуола үөрэнээччитэ Сеня Гладков оҕолор Максим Аммосов аатын үйэтитигэ утумнаахтык үлэлэһэллэрин, улуус сайдытыгар актыыбынайдык кытталарын туһунан иһитиннэриитин дьон сөнгөөрдүлэр.

Бу күн араас наһараадалар туттарылыннылар. РФ Композитордарын союһун чилиэнигар, Үөдэй олохтообор В.А. Зыряновка «СР искусствотун үгүлээх деятелэ» аат иһэрилиннэ. Ил Түмэн депутатын Нь.С. Тимофеев көмөлөһөөччүтэ, «Нам» түмсүү председатели солбуйааччы Н.Х. Горюховка «Нам улуунун бочуоттаах гражданина» аат иһэрилиннэ. Опера уонна

Нарияна Степановаҕа М. Аммосов аатынан стипендия туттарылына.

Куоракка олоһор биер дойдулаахтарбыт, Намтан кирибит дьон Опера уонна балет театрын артыыстарын Семен Оконешиков, Александр Емельянов, Анегина Дьяконова, Нам улуунун ырыаһыттарын, народнай коллективтарын күүһүнэн туруоруллубут улахан концерты көрдүлэр. Концерт көмигэр кири биллэттэринэн лотерея оонньоно. Лотерея сүүйүүлэрин — 3-планшетниги биер дойдулаахтарбыт: «КопирТехСервис» фирма генеральной директора А.Т. Никифоров, «Колми-95» САО генеральной директора Н.И. Румянцев спонсордаан туруорбуттар.

Бу күнгэ кирири биллэттэртэн кирибит харчы Нам селотугар культура дьбыраһын сметнай-бырайыактыр документациятын онорууга уонна софтуура эмтэнэ барыахтаах 2 саастаах Айтал Кашкинга угуллуоҕа. Куоракка олоһор биер дойдулаахтарбыт, Нам улуунун олохтоохторо Дьокуускайга Нам улуунун күнүгэр сылдьан дуоһуйан, астынан тарҕастылар.

В. РЫКУНОВА

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

Олунньу 26 күнгүр Мэҥэ-Хаҥалас Моорук-Суолата нэһилиэгэр гражданскай

(Хатырык) үһүс миэстэни, 18-39 саастаахтарга Айсен Парников (Хатырык) бэһис миэстэни ылылар.

Олунньу 25 күнгүр Чурапчы

БИЭС МЭТЭЭЛЛЭЭХ

сэрии геройа К.К. Байкалов бириһигэр 25-с кыһынны чэпчэки атлетикаҕа кросс буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ биһиги улууспуттан кыттыбыт спортсменнар ситиһилэнэн араас миэстэлэргэ тигистилэр. Ол курдук сүүрүүгэ 65-тэн үөһэ саастаахтарга И.И. Васильев (Модут) үһүс миэстэни, 60-тан үөһэ саастаахтарга С.Е. Винокурова (Хатырык) иккис миэстэни, 45-50 саастаахтарга Андрей Бурашев (Нам) бастагы миэстэни, Александр Новгородов (Үөдэй) иккис миэстэни, Роман Иванов

улуунун Кытаанах нэһилиэгэр СР хайыһар федерациятын тэрийиитинэн хайыһарынан сүүрүүгэ күрэхтэһии үһүс этабытытынна. Бу күрэхтэһиигэ Үөдэйтэн Александр Новгородов 3 км сүүрэн үһүс миэстэҕэ тигистэ. Онон бу икки күрэхтэһиигэ намнар барыта 5 мэтээли ылылар. Күрэхтэһээччилэри Нам улуунун чэпчэки атлетика федерациятын председатели, «Биер кэлим сакаасчыт» муниципальнай тэрилтэ салайааччыта Г.В. Гуляев салайан илдьэ сырытта.

В. РЫКУНОВА

АҔЫАХ ТЫЛ МИННЬИГЭС

Олунньу санатыгар И.Е. Винокуров аат. Хатын Арыы орто оскуолатыгар үөрэх улуустаагы управлениетын иһинэн тэриллит «Эдэр салайааччы оскуолатын» бастагы көрсүһүүтэ буолан ааспыта. Тэрэһин сүрүн соруғунан салайар үлэҕэ теоретическай билиини-көрүүнү сайыннарар инниттэн практической уонна методической көмөнү оноруу буолбута. Улуус үөрэх тэрилтэлэриттэн 17 эдэр салайааччы кыттыбыта. Кинилэргэ ҮөУУ МО сэбиэдиссэйэ М.М. Никитина, Хатын Арыы орто оскуолатын директора Д.И. Ноговицын, Бөтүг орто оскуолатын директора М.М. Осипова, ҮөУУ

МО методиһа М.С. Игнатьева лекциялары иһитиннэрдилэр.

Үлэлэрин уопутун завучтар Н.Н. Баишева (Бөтүг), В.И. Максимова, А.С. Павлова (Хатын Арыы) үллэстэн кэпсээтилэр. Үөрэх управлениетын методиһа О.С. Беллоубская, библиограф К.К. Попова үөрэх тэрилтэлэригэр нормативнай-правовой лигатура туһунан иһитиннэрдилэр. Түмүккэ төгүрүк остуол тула санаа атаһаһык тэрилиннэ.

Эдэр салайааччы оскуолатын былаан быһыытынан үлэтин салгыыр.

Е.В. НИКИТИНА,
үөрэх управлениетын
методиһа

Айылҕа — алаһа дьыбыт

КҮН-ДЫЛ КӨРДӨРБҮТҮНЭН

2012 с. олунньута хайдах ааста диигит? Олунньу 1-3-гэр диэри былыттанан кыратык кыраһалаан баран, ый үгүс күннэрэ биер кэм -35-45 кырадыска диэри хатайдаан, түүн, сарсыарда дьыбарданан тымныан ылаттаата. Кини туһанар хаара түспэтэ. Суол онорооччуларга чэпчэки ый ааста. Тьыала да суох, ыраас чарыһай күннээх буолан, күн уһаабытын биллэрдэ.

Оттон былларыын 2011 сыл кулун тутар ыйа хайдах ааспыт? Кулун тутар 1-2 күннэрэ былгыта суох -31-40 кырадыс, 3-5 күннэргэ былгыттаах, хаар түһэр, -25-30 кырадыска диэри тымныыбыта. 6-17 чыыһыла диэри былгыта суох ыраас күннэр этэ, -29-36°С диэри тымныы халбаҥнаабыта, -23-24 буола сылдьыбыта. 18 чыыһыла -15°С, 19-ка — 14°С, 20 — 18°С, былгыттаах да хаар түспэтэ, 21-гэ тьыаллаах, былгыттаах -17°С, 22-31 күннэргэ былгыта суох, тьыаллаах, хаҕыс күннэр этэ. Былыттаных курдук буолар да, 29, 30, 31 күннэргэ түүннэри тьыалыран, халлаан халлан иһэрэ. 27-э — 6°С, 29-ка — 13°С, 30-ка — 4°С, 31-гэ — 11°С, сарсыарда тымныы төһө буолбутунан суруллар. Күнүс термометр үөһэ тахсар.

Мантан көстөрүнэн, былларыын кулун тутарга хаар олох кыратык түспүтэ. Тьыаллаах күннэргэ түүннэри тибэн, хаар халын курдуга. Билгэһиттэр ол иһин кураан буолуо дииллэр. Кулун тутар 1 күнгүр хаар халына 35 см буолла, ол аата бу сылга 2 ый устата 7-8 см халыҥнаах хаар, үксүн кыра-кыратык кыраһалаан эттэ. Улахан сис былгыт кэлбэтэ.

Константин ЕРЕМЕЕВ,
Кыһыл-Сыыр бөһ.

Улуус нэһиликтэригэр

Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэригэр аналлаах «Эр Бэрдэ-2012» диэн ааттаах күрэх бу дьыл олунньу 22 күнгүр

тыһынан көрүстүлэр. Күрээби 4 киһиттэн (Мария Сивцева, Туяра Дьяконова, Валентина Колесова, Владислав Алексеев) састааптаах дьүллүүр сүбэ сыаналаата.

«ЭР БЭРДЭ» КИМИЙ?

Бөтүг нэһилиэгин «Айылгы» сынньалан киинигэр буолан ааста. Барыта 7 (бэйэни билиһиннэри, хобби, интеллектуальной, бастын бүлүүдэ у.д.а.) түһүмэхтэртэн турар күрэххэ эдэр, эрчимнээх 5 эр бэрдэ кытынна. Бу киэһэ кыттааччылар бэйэлэрин тустарынан уустаан-ураннаан кэпсээтилэр, бопуруостарга эппиэттээтилэр, астаан аҕалыт бүлүүдэлэрин билиһиннэрдилэр, миэстэттэн туран уһуну ыстаныыга, сотовай телефонунан кэпсэтэ сылдьан мүнүүтэҕэ оҕо таһыннарыыга күрэхтэстилэр. Хас биердии түһүмэххэ кыттааччыларбыт бэйэлэрин дьобурдарын, таллааннарын, булугас өйдөрүн көрдөрдүлэр. Ол курдук, хобби күрээбэр Валерий Бочкарев туйуунан онорбут оҕоһуктарын, бүлүүдэ күрээбэр Иннокентий Захаров танк туордун, Владислав Бандеров ылбаҕай ырыатын көрөөччүлэр ытыс дохсон

Күрэх түмүгүнэн Николай Гуляев «Мистер доброта», Иннокентий Захаров «Мистер кулиар», Владислав Бандеров «Мистер спорт», Валерий Бочкарев «Мистер талант» номинациялар хаһаайынарынан буоллулар. «Көрөөччүлэр биһирэбиллэрэ» номинация кыайыылаабынан Владислав Бандеров таһыста. Оттон күрэх мугутуур кыайыылаабынан тахсан, «Эр Бэрдэ-2012» үрдүк ааты Иннокентий Суздалов ылла. Бары кыттааччыларга, кыайыылаахха сыаналаах бэлэхтэр туттарылыннылар. Дьоро киэһэни оскуола, детсад коллективтарын дьахталларын ансамбллара, Катя Филиппова, Катя Колесова истин-иһирэх ырыаларынан киэргэттилэр. Күрээби «Айылгы» сынньалан киин худруга Анджелиана Никифорова иллээн-сағалаан ытта.

Валентина КОЛЕСОВА,
Бөтүг нэһилиэгэ

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

Олунньу 23 күнгүр Намнаағы оҕо спортивнай оску-

латын турбут дьоннортон биер сөбүлүүр киһилэригэр куоластарын биэрэллэригэр ыһырдэ.

Күрэхтэһии хомуур хапсаҕайга кирисии-

БООТУРДАР КҮРЭХТЭРЭ

олатын саалатыгар Аҕа дойду көмүскээччилэрин күнүгэр аналлаах «Ленскэй нэһилиэк боотурдарын күрээбэ» диэн куоталаһы

нэн сағаланна. Эрийсиллээх хапсыһы түмүгэр манна кыайыылаабынан «Намская» түөлбө хамаандата таһыста,

олус тэрээһиннээхтик, көхтөөхтүк буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ 9 түөлбэ (юокурук) хоһуун хотойдоро, мадыһынара, бэртэрэ үс спортивнай ооньууга (хоһуур хапсаҕайга, канаат тардыһыыга, сыалытыыга) уонна «Байанай» диэн фотоконкурса кыттан күөн көрүстүлэр. Спорт бу бырааһынньыгар кытта да, көрө да элбэх киһи кэлбит. Уолаттар ағаларын кытта биер хамаанда састаабыгар кириэн куоталаспыттара күрэхтэһиини өссө сэргэхситтэ.

Күрэхтэһиини «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыга П.М. Попов арыһан тыл эттэ, мустубут дьону Аҕа дойду көмүскээччилэрин күнүнэн эғэрдэлээтэ. Кини кэнниттэн бу түгэнинэн туһанан Нам улуунун Ытык киһитэ, Советскай Армия оставной офицера, урукку ССКП Намнаағы райкомун эппиэттээх үлэһитэ, «Народнай фронт» чилиэнэ И.З. Кривошапкин Нам сэлиэннэтин бары олохтоохторун быбарды кэлэллэригэр уонна РФ Президентигэр канди-

иккини «Почтавай», үсүһү «Ипподром» түөлбэлэр ылылар.

«Байанай» фотоконкурса дьүллүүр сүбэ бастагы миэстэни «Ипподромна», иккини «Почтавайга», үсүһү «Базовайга» биэрдилэр.

Күрэхтэһии түөрт көрүгэр саамай элбэх баалы хомууан үс бастагы миэстэни ылылар: 1 м. — «Почтавай» (нач. М.Д. Трапезникова), 2 м. — «Намская» (нач. Е.А. Соловьева), 3 м. — «Базовай» (нач. Д.Г. Оконешиков).

Бу чөл олобу, спорду, физическай культураны көбүлүүр сьаллаах тэрээһин бэйэтин соруғун ситистэ. Ол курдук уолаттар ағаларынаан утарсааччыларын кыайар туһугар сүргэлэрэ көтөүллэн, турунан туран киристилэр. Оттон көрөөччүлэр көхтөөх күрэхтэһиилэри көрөн олус сэргэхсийэн, үөрэн-көтөн тарҕастылар.

И. ИВАНОВ

Үөрэхтээһин 140 сылыгар

Сотурутаабыта Нам алын сүһүөх оскуолатыгар СР үөрэбин туйгуна, старшай учуутал, «Азия оҕолоро» фонда стипендиата Попова Наталья Семеновна аатынан улуус таһымнаах педагогическай аабылар буоллулар.

70-с с. Искра, Нам оскуолаларыгар үлэтин саҕалаабыт алын кылаас учууталын Н.С. Попованы үгүс дьон, учууталлар өйдүүлэрэ буолуо. Бэрт аҕыйах саҕалаах, наҕыл күрүһүнээх, кэрэ дьүһүннээх,

ла коллектива уонна салалта (дир. Слепцова Н.Г., директоры солбуйааччылар Корякина Т.В., Ядрихинская А.И.) олус сөпкө өйдөөн улуус таһымгар таһаарбыттара махталлаах суол. Онон иккилии сылга биридэ улуус алын кылаастарын учууталлара үлэлэрин баай уопуттарын атастаһар, идэлэрин үрдэтэр киэнэ эйгэлэрэ буолуоҕа.

Быйылгы I аабыларга улуус оскуолаларыттан 25 учуутал кыттыны ылла. Дагылааччытар үлэлэрин ис хоһоонунан 4 бөлөххө арабыстылар. Гумани-

Петрова Я.Р. кыайылыаабынан табыста. 2-с м. М.Х. Кривошапкина „Тулаһыр эйгэҕэ харысхал үөрэжэ“ (2 Хомустаах), 3 м. М.И. Федорова „Развитие логического мышления учащихся начальных классов“ (Хамаҕатта) ылылар.

Саамай элбэх үлэ (9) иитии уонна эбии үөрэхтээһин секциятыгар киирбит. Манна Салбан орто оскуолатыттан М.Р. Протопопова „Организация исследовательской деятельности младших школьников во внеурочное время“ диян дакылаатынан кыттан

Профсоюзтар олохторуттан

Нам улууһун культураны идэлээх союһа барыта 333 чилиэннээх. Кинилэр: кулууп, музыкальнай оскуола, библиотека, музей, «Энксиэли» хаһыат редакциятын үлэһиттэрэ. Идэлээх союзпутун бэрэссэдээтэл Р.Н. Горохова салайар. Кини тула комитет чилиэттэрэ – бэрэссэдээтэл солбуйааччыта, казначейдар, спортивная, культурнай-маассабай сектордар, информация, хаһаайыстыбаннай, социальнай-правовой салааҕа эппиэттээх дьон түмсөн үлэни салайсаллар. Ол курдук ый ахсын көрсөн, муньахтаан былаанна киирбит бопшуоростары коллегиялыно быһаараллар. Салайыы төрдө 2009 сылга IV конференция уураабын олохло киллэриигэ сытар. Онон үлэһиттэр интэриэстэрин, бырааптарын көмүскээһин, сыһыналарын тэрийии, доруобуйаларын тупсарыы, оҕолору лааһырдарга сыһынааты, усунуос хомуллуутун хонтуруоллааһын о.д. а. сорок инники күөһүнэ тутуллаллар.

ЭППИЭТИНЭНИ УОННА ИРДЭБИЛИ

Тэрийэр уонна үлэһиттэр бырааптарын көмүскүүр үлэбитин таһынан, культурнай-маассабай тэрээһиннэргэ болҕомтотун уурабыт. Ол курдук быйыл муус устарга „Славим дружбой и трудом край Олонхо“ диян республика профсоюзтарын федерациятын уус-уран айымнытын икки фестивалыгар бэлэмнэнэбит. Быйылгы улуустаагы ыһахпыт М.К. Аммосов төрөөбүтэ 115 сылыгар анаан. Онон культура тэрлэтиэрин бары үлэһиттэрэ бэс ыйын 17-21 кк. диэри хабыллыахтара. Спортивнай-чэбдигирдэр тэрээһиннэри бэйэбит икки ардыбытыгар спартакиада татаан саҕаланыахтара. Ону биһиги бэс ыйын маннайгы нэдиэлэтигэр былаанныбыт. Иккис кварталга улуус профсоюзтарын спартакиадагыгар кыттыахпыт. Сайын оҕолорбутун араас чэбдигирдэр ис хоһоонноох сыһыналарынана хааччыыахпыт. Тэрлэтиэригэр үбүлүөйдөөх бэлэс түгүннэрэ сэтгинныгэ түмүллэр. Онон ити ыйга П.И. Сивцев аатынан Намнаагы историко-этнографическай музей 45, оҕо библиотеката 55, Н.М. Рыкунов аатынан улуустаагы киин библиотека 75 сылларын бэлэтиэтигэр.

Үүмүт 2012 сылыгытын, өрүү да буоларын курдук, инникигэ эрэллээх, бары күөспүтүн, кыахпытын ууран туран үлэлииргэ бэлэмнээх, көмөлөһөр, көмүскүүр аналлаах дохсундук саҕалаабыт. Онон „Истий дуу, сүрөһүм ийитин“ диян биир дойдулаахпыт, ырыаһыт, мелодист Светлана Кудринаҕа анаммыт аһымал-концерка кыттыны ылыбыт, тэрээһинигэр көмөстүбүт. Үгүскэ кубуллуйан эрэр биир улахан тэрээһимитинэн Дьокуускайга Нам улууһун күннэрэ буолар. Манна солбуллубат дьонуан биһиги профсоюзтун чилиэттэрэ буолаллар. Нэһилиэкпитигэр „Культура дьэпэ“ тутулуора былааннанар. Тутуу бырайыагынын онотторорго үп-харчы хомууйар аналлаах марафон тэрлэлэрин туһунан сүбэлэтибит. Ону Бүтүн Россиятаагы культура үлэһиттэрин күнүгэр, кулун тутар 25 күнүгэр былааннаатыбит.

Ханнык да үлэ ис сүрэхтэн кыһаллан толоролунабына, түмүктээх буолар. Профсоюз үлэтэ дьон туһугар туһуланар буолан, олус эппиэтинэстээх уонна ирдэбиллээх. Онон бу сороктары инники күөһүнэ тутан үлэли-хамсыы, айа-тута сылдыабыт.

Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат

Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии буйуннара, тыһылга кыайыһыны уһансыбыт биир дойдулаахтарбыт ааттарын үйэтитэр улуус бэтэрээнэрин сэбиэтин иһинэн тахсар „Мэнэ Таас“ мемориал-кинигэ бэһис тоума күн сириг көрдө. Кинигэ 300 ахсаанынан Н.М. Рыкунов аатынан улуустаагы библиотека иһинэн үлэлиир бэчээтигэр кинигэ табыста. Үбэ-харчыта улуус дьонун сэргэтин уонна республикатаагы „Кыайы“ фонда көмөлөрүнэн хомуллубут. Редактор И.З. Кривошапкин, хомууааччылар: Хамаҕатта нэһилиэгин бэтэрээнэрин сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Т.И. Бурнашева, Үөдэй нэһилиэгин бэтэ-

“МЭНЭ ТААС” САЛБАНАР

рэннэрин сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ А.С. Сысолятина. Кинигэ сүүстэн тахса саллаат, кинилэр оҕолорун, сиэтэрин, аймахтарын, биер көмгэ олон ааспыт үлээннээхтэрин ахтыта киирбит. Итиэннэ „Ленин суола“, „Энксиэли“ хаһаакка бэчээттэммит ыстатыйалар бааллар.

Мемориал-кинигэ сэрии сылларыгар Саха сириг саллааттарын, тыһыл үлэһиттэрин эр санааҕа, күрүһүннээх үлэсирдэбит „Хайыһар“ ырыа туһунан улууспут дьоно суруйууларыттан саҕаланар. Ржев куорат көмүскэлигэр, Ильмень күөлгэ у.д.а. фронтарга хорсундук сэриилэспит биер дойдулаахтарбыт туһунан бэрт интэриэһиндик, сиһилии суруллубут. Маны тэнэ документалист-суруйааччы Д.Н. Гаврильев „1941 сыллаагы хомууу туһунан“ диян ыстатыйага киирбит. Кини 1500 кэрингэ сураҕа суох сүппүт саллааты булбут киһинэн буолар. Барыта 60-ча саллаат хаартыскага уонна бэйэлэрэ суруйан хаалларбыт хоһоонноро киирбиттэр.

Одуньу 22 күнүгэр улуустаагы библиотекаҕа кинигэни сүрэхтиир дьоро күн буолан ааста. Манна автордар, кинигэҕэ киирбит буйуттар аймахтара, ыччаттар у.д.а. бааллар. Мемориал-кинигэ аан тыһын улуус баһылыгынын 1 солбуйааччыга Н.В. Слепцов суруйбун. Бу күн Николай Владимирович алгыс туом тахсарыгар үлэлэһэллэрин эттэ. Итиэннэ олохтоохтор „Биллиилээх дьоммут“ диян серията олохтохха диян этиллэрин өйүүрүн биллэрдэ. И.З. Кривошапкин сэриигэ барбыт 1849 буйуну, төһө кыалларынан барыларын киллэрэ сатыылларын иһитиннэрдэ. Өссө да 6-7 туомнарга матырыйааллар бэлэмнэрин эттэ. Буйуннары үйэтитиигэ ыччат көхтөөхтүк ылсан эрэрин хайыаата. Чинчийиллэрэ, үөрэтиилэрэ киэһин, хорутуулааһын, диригин бэлиэтээтэ. Кинигэҕэ Хамаҕаттаттан 20, Үөдэйтэн 13 буйун ахтытыга киирбит. Бу, атын нэһилиэккэргэ тэнгээтэххэ, элбэх. Ону этэн туран, манна бэтэрээннэр сэбиэттэрэ үчүгэйдик үлэлээбиттэрин тоһоҕолоон бэлиэтээтэ.

Кинигэҕэ Аҕа дойдуну Улуу сэриитин 1 ст. уордьанын, элбэх мэтээл кавалера Д.Г. Дураев „Намнар Ржев кыргыһытыгар“ диян ыстатыйата киирбит. Бу күн Дмитрий Гаврильевич кэргэнэ А.Г. Дураева истиг тыһын ыччакка тизтэ. Көбөкөнтөн төрүттээх К.Г. Лукинов 1945 с. Илинги Пруссияттан „Төрөөбүт дойдубар“ диян хоһоон суруйан ыһыгытын „Ленин суола“ хаһыат Улуу Кыайыы 20 сылын көрсө бэчээттээбит. Кини туһунан аймаҕа В.Н. Лукинов иһирэхтик ахтан ааста. Аҕа дойдуну Улуу сэриитин 1 ст., Албан аат 3 ст. уордьаннар кавалера А.А. Протопопов хас да ыстатыйата, ахтытыга киирбиттэр. Афанасий Андреевич туһунан кыһа Е.А. Дьяконова кэпсээтэ. Кинилэри тэнэ П.Е. Тарский, поэт Ю.В. Потапов-Саргын у.д.а. кинигэ туһунан санааларын этилэр.

Дьоро күн саҕаланытыгар кинигэ сүрэхтэниитэ ыччакка туһайылыларын туһунан этиллибитэ. Кырдыга, „Мэнэ Таас“ мемориал-кинигэ эдэр дьону киэн туттуу тыһыныгар иитэр улахан суолталаах. Буйуттар үтө ааттарын, сырдык мессенжэрин, хорсун быһылыларын өйдүү-саньы, холбур оносто сылдылларыгар аналлаах. Онон кинигэ история кэрэһинтэ буолан үйэлэргэ сүппэтин!

Л. УВАРОВСКАЯ

тарнай хайысхалаах секцияҕа 6 учуутал кытына. 1 м. Нам начальнай оскуолатын учуутала Неустроева В.И. „Развитие творческих способностей младших школьников на уроках якутской национальной культуры“ диян дакылаата ылла. 2 м. Түбэ орто оскуолатын учуутала Куприянова О.С. „Реализация ФГОС в сельской школе“ диян дакылаатынан табыста. „Алын кылаас оҕолорун үөрэтиигэ олонхону туһаныы нымаларын“ туһунан кэпсээн 2 Хомустаах орто оскуолатын уопуттала учуутала Пестрякова З.Н. 3 м. ылла.

Естественнэй уонна математическай хайысхалаах секцияҕа эмиэ 6 учуутал дакылаата киирдэ. Манна балай да чочуллубут „Опыт на уроках „Айылда уонна киһи“ диян дакылаатынан Хамаҕатта орто оскуолатыттан

1 м. ылла. Көбөкөн орто оскуолатын физкультураҕа учуутала Н.Х. Сокольникова „Дубат дьикти хонуута“ дакылаата 2 м. ылла. 3 м. „Внеурочная деятельность как средство профилактики девиантного поведения младших школьников“ диян В.Д. Евсеева (Нам начальнай оскуолатын) тигистэ. Оттон социальнай, психологическай секцияҕа аҕыйах дакылаат киирбит. Ол курдук, 4 дакылааттан 1-кы м. М.А. Яковлева (Хатын-Ары), 2 м. Н.М. Румянцева (Бөтүн) ылылар.

Ити курдук үтө тэрээһин Попова Н.С. учуутал быһытынан үрдүк аатын үйэтитиэҕэ, биер идэлээхтэригэр көмөлөһөр туруоҕа.

Л.М. ПОЛЯКОВА, үөрэх управленийтын музейин сэбиэдиссэйэ, Нам

осуолаларыгар куруһуоктар үлэлиллэр. Аан бастаан эрһиниэ мотуордаах самолёттары уонна вертолёттары 2002

Суздазов, А.А. Осипов. Биер күн куруһуок хаамытын баар көрдүм. Миигин 2 №дээх орто оскуола 7 „а“ кылааһын

Иллэҥ кэм – кылаакка тэн

Улуустаагы оҕо уус-уран научнай-техническэй киинэ

КӨТӨР ААЛЛАРЫ МУОҕАЛААН

оҕолору араас интэриэһинэй куруһуоктарга дьарыктыыр. Үөрэнээччилэр манна ылбыт билиилэрин, үөрүйэхтэрин кэнэҕэһин идэлэрин та-

сыллаахха палаточнай городокка боруобаланан көтүспүттэр. Итиэннэ бу сыл оҕо уус-уран научнай-техническэй киинин уон-

үөрэнээччилэрэ көрүстүлэр. Кинилэр: Суздазов Владимир, Гуляев Сандал, Климовская Женя уонна Таастаахтан улуустаагы күрэхтэһиигэ кытта кэлбит 8-с кылаас үөрэнээччитэ Кутуков Дима. Уолаттар авиамоделирование туһунан кэпсээннэрин иһиттэххэ, бу көрүүгө баһылаан эрэллэрэ билиннэ. Кинилэр мотуора суох планердары, вертолёттары, судургу онгоһуулаах, ол эбэтэр эриллибит эрһиниэҕэ көмөтүнэн көтөр аппараттары онороллор эбит. Туттар матырыйаалларын ыйааһына төһөнөн чэпчэки да, соччонон көтөр ааллара уһундук кырайа дайар. Холобура, уолаттар күөл кытыгыгар үүнэр хомууу уонна пеноплаһы тутталлар. Итиэннэ планердарын, вертолёттарын өрө уунан көтүтэн көрдөрдүлэр. Сигэ көппөккө хаалбыттары эргим-ургу туган-хабан, көрөнистэн итэҕэстэрин быһаара охсоллор. Көтөр ааллары онорорго ханнык предметтэри билии наадатын ыйыппыппар хап-сабар: „Физика, сила тяжести билиэххэ наада, черчение эмиэ наадалаах“, — дөһөллөр. Уолаттартан Владимир Суздазов быһырыҕын күрэхтэһиигэ бастаабыт. Кини эрһиниэ мотуордаах вертолета 53 сөк. көппүт. Быйыл 1 мүн. көтүүгэр санаалаах. Онон аалын кынатын чочуйбут, пропеллеры улаатыннарар эбибит.

Куруһуок көтөр ааллары эрэ буолбакка, хараабыллары, араас конструктордары онорорго үөрэтэр. Ол курдук саас хараабыллар конкурстары буолар эбит. Итиэннэ оҕолор араас быыстакаларга бэйэлэрэ онорбут макеттарын көрдөрөллөр. Маны таһынан сайын лааһыр үлэлиир. Холобура, ааспыт сайын баһалаахтар уонна интэриэһиргээччилэр „Модуль“ диян лааһырга сыһынамыттар.

Бу курдук оҕолор иллэҥ кэмнэрин туһалаахтык атааран, эргичи сайдыылаах, билилээх буолалларыгар куруһуок өгөтө улахан.

Л. УВАРОВСКАЯ Хаартыскаҕа: авиамоделист уолаттар учууталларын кытта

лалларыгар сирдэтинэллэр. Куруһуоктарга оскуолаҕа үөрэтиллэр предметтэри сирдэрэн-хоторон биэрэллэр. Холбура, математика, физика, технология, изо, черчение, химия предметтэригэр ылбыт билиилэрин авиамоделирование куруһуогар чингээллэр. Манна алын сүһүөх кылаас үөрэнээччилэриттэн саҕалаан, үрдүкү кылаастар сылдылаллар. Аҕыйах сылтан бэттэх оҕо саадын хабан үлэлиир буолбуттар. Онон саастарынан хааччахтааһын суох. Өскөтүн, оҕо интэриэһиргиир уонна дьарыктанар баһалаах буоллабына, төһө баҕар сылдьыан сеп.

Авиамоделизм – техническэй спорт саамай сайдыбыт көрүннэриттэн биридэстэрэ. Биһиэхэ киһи кэми кытта тэнгэ хардылаан кэлбитэ ээрэри, биллэн турар, сайдыы мунугуур чыпчаалыгар тийэ илик. Ол эрэн улуус биридиилээн оскуолаларын, оҕо научнай-техническэй киинин учууталларын көмөтүнэн сүтэн-симэлийэн хаалбакка, сайдыы суолун тэлэр. Ол курдук гимназияҕа, Хатын Арыы, Модут, Хатырхы, Түбэ, 2 Хомустаах, 1 Хомустаах, Нам

на Модут орто оскуолатын икки ардыларыгар күрэхтэһии тэриллибит. Бу күнтэн ыла улууска, республикаҕа авиамоделирование техническэй спорт көрүүнүн быһытынан сайдан барбыта. Онон куруһуок бастакы салайааччылара М.А. Сосов, А.Н. Петров саҕалааһы, тэрийэ-этчи быһытынан историяҕа киирэллэр. 2006 с. Уус-Алдан, Хаҕалас, Дьокуускай куорат, Нам, Модут кииннэрэ кыттыылаах региональнай семинар ытытылыбыт. Тэрээһин чэрчитинэн республикага аан бастаан эрһиниэ мотуордаах самолёттарга уонна катапульталаах планердарга күрэхтэһии ытытылыбыт. Онтон ыла күрэхтэһии тиһигин быспакка сылын аайы тэриллэр. 2007 с. Хаҕаласка, 2008 с. Уус-Алданга, 2009 с. Намга, 2010 с. Горнайга, 2011 с. Мэнэ-Хаҕаласка буолан ааспыттара. Быйыл биһиги улууспутугар ытытылына.

О н у с, ү б ү л ү ө й д э э х күрэхтэһии иннинэ куруһуок оҕолорун, салайааччыларын кытта көрсөн кэпсэппипит. Манна икки бөлөһүнэн 40-ча оҕо нэдиэлэҕэ биэс күн дьарыктанар эбит. Учууталлара – Н.И.

Орто туруу дойдуга дьол дьон тыл ыалы кытта ыкса өйдөбүллээх. Таптаһар сүрэхтэр олохторун холбоон дьэ-уот тут-

онтон партия райкомун 2-с сэкэрэтээринэн, САССР Министирдэрин сэбиэтин сүрүннүүр специалиһынан, үөрэх мини-

Нам типографиятын директоры, «Сахаполиграфиздат» директорын бастакы солбуйааччы, салгы генеральной директора,

Улууспут 2011 сыллааҕы көрдөрүүтүнэн кыһыл оҕотуттан

иһэр (2008 с.-28, 2009 с.-25, 2010 с.-22, 2011 с.-21). Үлэтэ суох

ЫАЛ - ЫТЫК ӨЙДӨБҮЛ

тан, хаһаайыстыба тэринэн, оҕуруу төрөтөн биер дьэ кэргэн буолаллар. Ыал буолуу - устар олох мэнэ бэлиэтэ, суураллыбат өйдөбүлэ. Биһиги улууспутугар ыччаттарга холобур буолуох өр сыл бииргэ олохтор ыал элбэх. Олортон биердэстэрин Тит Ефремович уонна Надежда Семеновна Сивцевтэр тустарынан билиһиннэриэхпин баҕарабын. Кинилэр 1971 сыллаахха кулун тутар 7 күнүгэр Бөтүн нэһилиэгэр ыал буолбуттара. Онон Саха биллиилээх поэтын Таллан Бүрэ улахан дьэ кэргэнигэр саҥа эдэр ыал үөскээбит.

31/12/2011

Ити күнтөн хонукка хонук холбоһон, сыла сыл солбуллан хас да кэм биллибэккэ ааста. Сивцевтэр уолаттарын үһүөннэрин үөрэхтээх дьон, үтүө-мааны ыал дэтэр ғына итэн, билигин эйтэ сиз тапталлаах эбэтэ, эйэбэс эһэтэ буолан утумнарын салгытылар. Уолаттар, кийииттэр бука бары үрдүк үөрэх кыһатын бүтэрэн, араас хайысхага идэлэрин баһылаан эппиэтинэстээх дуоһунаска үлэли сылдьар дьон. Саамай улахан сиэннэрэ Күннэй Бауман аатынан институт 2 курсун устудьуона, оттон саамай кырачаан сиэн Алина 10 ылдаах.

Ыал ийтэ Надежда Семеновна айымнылаах үлэтин Бүлүү куоратка детсад итгэччитинэн саҕалаабыт. Салгы нуучча тылын уонна литературатын учууталынан үлэлээбит. Салайар үлэтин 1985 с. РОНО сэбиэдэссэинэн саҕалаабыта,

стерствотын управлениетын салайааччытынан, үөрэх министрин солбуйааччытынан, СР

сүбэһитэ. «Чингизхан» туһунан киинэ толороочу директора. Эр кэмнэ Дьокуускайга «Нам» түмсүү председателинэн үлэлээбитэ. Бу тухары дьону түмээччи, идэтин кыайа-хото туттааччы, профессионал итиэннэ киһилии хаачыстыбатын ханнык да кэмнэ сүтэрбэт, сирдээх быһытын-майгытын үлэһиттэр, кинини кытта алтыспыт дьон сыаналыылар.

Надежда Семеновна, Тит Ефремович эппиэтинэстээх үлэһит, сатабыллаах салайааччы быһытыннан

чөл олох дирекциятын генеральной директорунан, СР президентин иһинэн дьэ кэргэн уонна оҕо комитетын председателин солбуйааччытынан, Ил Түмэн Государственнай Муннах председателин сүбэһитинэн үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Билигин СР президентин иһинэн тэриллибит управление институтун бастакы проректора. Төһө да эппиэтинэстээх дуоһунастарга сылдьыбытын иһин кини аан бастаан тапталлаах кэргэн, ийэ, улахан дьэ кэргэн бастын хаһаайката этэ.

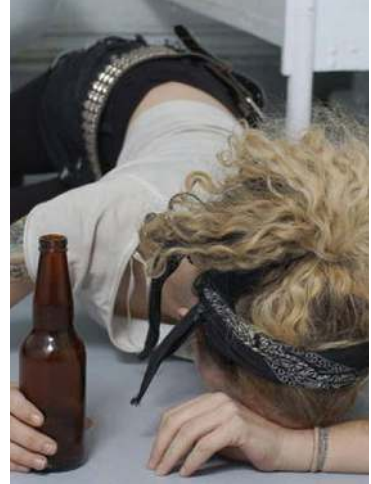
Оттон ыал аҕата, туллар тутуаа Тит Ефремович туһунан биллэстэххэ өссө интерьэһинэй киһи. Ол курдук кини Вьетнам сэриитин кыттылааҕа, түөрт аңар сыл Тихоокеанский флотка Ийэ дойдутун иһингэр ытык эһин толорбута. Салайар үлэтин интернат сэбиэдэссэиттэн саҕалаан оскуола директора, сельскэй сэбиэт председателэ,

үрдүктүк сыаналаммыттарын араас сылларга ылбыт улуус, республика наҕараадалара туоһулулар. Ааспыт сыл кинилэр бииргэ өйөһөн, өйдөһөн олохторунга номнуо 40 сыла буолбут. «Үөрүүнү үллэстии, кыһалҕаны туораты, сүрүн сыалы өйөһөн, өйдөһөн ситиһии, куруук бииргэ буолуу, удыур утумун уһаты - бу буолар сирдээҕи дьол»,- диэн өр олохторун да, билигин да этэллэр. Билигин эдэр дьон ортодогу ыал буолаат арахсы сонун буолбат үгэстэннэ. Онон бүгүнгү ыстагыа героидарын биһиги, эдэр дьон, үтүө холобур эрэг онгобубут. Кинилэр ааспыт сыл түмүгүнэн «Сыл бастын дьэ кэргэнэ» республикатааҕы фестивалыга «За любовь и верность» диэн РФ үрдүк наҕараадатын ылбыттарын кэнчээри ыччаттара салгыахтара.

„ХАЛБАРХАЙ» ОЛОХТООХ ДЬАХТАР ЭЛБЭЭБИТ

эмэнигэр диэри барыта 23493 киһи олохторо бэлиэтэнэр. Онтон аңарда 11462 киһитэ, ол эбэтэр 49% - дьахтар эбит (2010 с. - 10818). Бу араҕаны кытта үлэлэхэр дьэ кэргэн уонна оҕо аймах отделын салайааччытын Т.Н. Степанованы көрүстүм. Кинитэн улуус кэрэ аңардарын балаһыаньаларын сыһпыраҕа олохторун туоһуластым.

Дьахтар ахсаана 2010 сылы

кытта тэҥнээтэххэ, 644-нэн элбээбит (биер орто нэһилиэк ахсаанынан). Салайааччы дьахтар ахсаана 2010 с. диэри эбиллэн испитэ эрээри ааспыт сылга төттөрү түспүт (2008 с. -125, 2009 с. -128, 2010 с. - 168, 2011 с. -151). Мантан 33-һэ баһынай хаһаайыстыбаны салайан олохторолор. Бэйэ дьыалатын бас билбит дьахталлар: 2010 с.-121, 2011 с. -502. Герой ийэлэрбит ахсааннара сылтан сыл көбүрөөн

дьахтар ахсаана аҕыйаабыт, 2010 с.- 659 буоллаҕына, 2011 с. -620-бэ тэҥнэспит. Инбэлиит дьахталлар 2010 с.-468, 2011 с.-520. Биер үчүгэй көрдөрүү - собоотох ийэ ахсаана аҕыйаабыт: 2010 с.- 869, оттон 2011 с.- 709. Саастарын ситэ илик ийэ ахсаана 2010 с.- 2, 2011 с. - 1.

Ийэ быраабытан быһыллыы биер кэм: 2008-5, 2009-9, 2010-14, 2011-14. Дьахтары күһэйи, атаҕастааһын аччаабыт, ол курдук 2010 с.-72, 2011 с.-53. Ол ғынан баран, кэрэ аңардарбыт буруйу оҕоруу, буруйу кэһи чааһыгар хаалсыбаттар. 2008 с.-11, 2009 с.-14, 2010 с.-18, 2011 с.-21. Ханник көрүнгэ буруй тахсарын көрөр эбит буоллаха, доруобуйаны айгыратыыга - 10 (ол иһигэр кинини өлөрүү-2, кырбааһын -4), уоруу-5, халааһын -1 уонна 1 кэрэ аңар масьянныктаабыт о.д.а.

Уһун үйэлээх кэрэ аңардар, ол эбэтэр 90-тан үөһэ саастаахтарбыт икки бүк элбээбиттэр: 2010-11, 2011-21.

Арыгыга ылларбыт, арыгы иһэр дьахталлар учуокка туралара элбээн иһэр: 2008 с.-75, 2009 с.-89, 2010 с.-87, 2011 с.-98. Аны „халбархай“, эбэтэр „куттал“ балаһатыгар үктэммит дьахтар 2010 с.-106, 2011 с. -141 буолбут. Бу этиллибит сыһпыралар киһини толкуйдааталар даҕаны, долгуталлар даҕаны. Онон бу биер отдел, 1-2 общественной хамсааһын эрэг үлэтэ буолбакка, хас биердибит кыһалынаҕына эрэг кыаллар суол. Онон „атын эйгээ сыһыаннаахпын“ дэнэн туора турарбыт сатамат.

М. ПЕТРОВА

Үтүө киһи аата үйэлэргэ умнуллубат

Хас эмэ үйэлэр тухары биһиги икки улууспут биер уопсай дьылжалаах, историялаах, быстыбат үтүө үгэстэрдээх, сибээстээх этилэрэ. Ол курдук Кэбээйи улууһун сира-уота — Кэбээйи, Сииттэ, Тьайа, Куокуй нэһиликтэрэ Нам улууһун сорботунан буолаллара. Оччоттон баччаанга диэри ол олохсуйбут доҕордуу, аймахтыгы сыһан ситимэ быстыбат. Биһигини барыбытын Кэбээйи да, Нам да улуустарын сайдыыларыгар бэйэтин кырата суох кылаатын киллэрбит Василий Егорович Колмогоров туһунан үтүө өйдөбүл бииргэ сомоҕолуур, түмэр. Кини төрүттээбит үлэтэ-хамнаһа, кэскиллээх өйө-санаата, кини туһунан үтүө өйдөбүл биһиги улуустарбыт уруккуттан олохсуйбут доҕордуу сыһыаннара өссө бөбүргүүрүгэр бигэ тирээтин буолар.

Бу дьоһун тэрээһингэ биһиги Наммыт улууһуттан «Нам улууһа» МТ баһылыга А.И. Ильин, кини солбуйааччыта И.Р. Попов, улуус Ытык сүбэтин председателэ, улуус Ытык киһитэ В.А. Колесов солбуйааччытынан, РСФСР үөрэҕин туйгуна, улуус Ытык киһитэ Р.С. Охлопковтын, «В.И. Ленин» уонна икки «Үлэ Кыһыл Знамята» уордьаннар кавалердара, улуус Ытык киһитэ Д.Т. Аргунов, икки «Үлэ Албан Аата» уордьаннар кавалердара, улуус Ытык киһитэ Е.А. Протопопов, Нам уонна Кэбээйи улуустарын Ытык киһитэ Г.К. Эверстов, ССРС орто анал үөрэхтээһинин туйгуна, РФ орто профессиональной үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ Н.Ф. Гурьев, СР культураны туйгуна А.П. Меркулов, СР культураны туйгуна С.Д. Пономарева, сизн быраата, учуутал, комсомольскай үлэ ветерана Г.Г. Колмогоров уода. тийиэх кыттыны ыллылар.

Дьокуускай куораттан Васи-

НАМНАР КҮӨН ТУТТАР КИҢИБИТ

Олуһуу 17 күнүгэр Сииттэ нэһилиэгэр — төрөөбүт Ытык сиригэр-уотугар Аҕа дойдуга Улуу сэриитин кыттылааҕа, үлэ, сэрии ветерана, норуот үөрэҕиритин талааннаах тэрийэччитэ, учуутал үтүөтэ, советскай-партиянай үлэ ветерана, «Саха республикатын тыатын хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ», Нам, Кэбээйи улуустарын Ытык киһитэ Василий Егорович Колмогоров төрөөбүтэ 90 сыла олу тэрээһиннээхтик бэлиэтэннэ.

лий Егорович аймахтара, уола Иван, кийиитэ Татьяна Сергеевна, сиэннэрэ уонна доҕотторо-атаастара, үөрэнээччилэрэ, Кэбээйи улууһун Арыттаабыттан, Тьайаттыттан, Куокуйуттан, Кэбээйиттэн уонна Сангартан барыта 100-кэ киһилээх делегация кэлэн бу тэрээһини кэнэттилэр, сэргэхситтилэр. Быйыл Кэбээйи улууһугар В.Е. Колмогоров төрөөбүтэ 90 сылын көрсө «Колмогоровскай ааҕылар» декадалара улуус бары нэһиликтэрин хабан киэҥник ытытыллыбыт. Онон бу түмсүү декаданы түмүктүүр тэрээһин уонна үбүлүөйү бэлиэтэһин курдук барда.

Сарсыарда В.Е. Колмогоров аатынан Сииттэ орто оскуолатын дьытитигэр «Дьоло — дьон махтала, олоҕо — үлэ өрөгөйө» диэн түһүлгэ үөрүүлээхтик аһыллытыгар муһунубут. Манна Кэбээйи улууһун нэһиликтэриттэн кэлбит делегациялары оскуола үөрэнээччилэрэ эҕэрдэлээтилэр уонна чулуу киһилэрин олохун, үлэтин, мөссүөнүн арыйар уусуран композицияны туруордулар. Онтон нэһиликтэр официальной бэрэстэбилтэлэрэ олохтоохтору уонна Намтан, Дьокуускайтан ыңгырыллан кэлбит бочуоттаах ыалдьыттары истинник эҕэрдэлээтилэр, ахтыылары оҕордулар.

Тэрээһини үөрүүлээхтик аһы кэнниттэн ыалдьыттар биес сиринэн тарҕаһан «В.Е. Колмогоров — улахан учуутал, советскай-партиянай үлэһит, кыраайы үөрэтээччи, сэрии кыттылааҕа, улахан дьэ кэргэн аҕата» диэн үөрэнээччилэр, учууталлар, улахан дьон бэ-

лэмнээбит араас ис хоһоонноох 40-ча дакылааты иһиттилэр, ырытылар.

Күн иккис аңарыттан ыалдьыттар уонна олохтоохтор Аҕа дойдуга Улуу сэриитигэр охтубуттарга уонна кыттыбыттарга анаан туруоруллубут пааматынныкка гирлянда уурдулар(хаартыскаҕа) уонна оскуолаҕа тэриллибит «Алгыс курдук олох» диэн музей-кылааска сырытылар. Манна туруоруллубут экспонаттар, хомуллубут матырыааллар тустарынан үөрэнээччилэр солбук-солбук ыалдьыттар астыналарын курдук сэргэхтик, чобуотук, иннибэккэ-толлубакка көрсөтүлэр-ипсэттилар.

Киэһэ культура дьытитигэр «Ытык сир — Мэнкэрэ чулуу уола» диэн В.Е. Колмогоров төрөөбүтэ 90 сылыгар анал-лаах үөрүүлээх дьоро киэһэ үөрүүлээх чааһа уонна ыалдьыттар, олохтоохтор кыттылаах киэҥ программалаах бэрэ-

тээххэй концерт көрдөрүлүннэ. Бу тэрээһингэ дириг ис хоһоонноох дакылааты Сииттэ нэһилигэтин баһылыга Г.К. Лебедева оҕордо. Ол кэнниттэн Нам улууһун баһылыга А.И. Ильин, Кэбээйи дьаһалтатын

тээххэй концерт көрдөрүлүннэ. Бу тэрээһингэ дириг ис хоһоонноох дакылааты Сииттэ нэһилигэтин баһылыга Г.К. Лебедева оҕордо. Ол кэнниттэн Нам улууһун баһылыга А.И. Ильин, Кэбээйи дьаһалтатын бэрэстэбилтэлэрэ, В.Е. Колмогоров үөрэнээччилэрэ: Н.Д. Терехов, В.А. Винокуров, Д.И. Николаев, М.А. Гуляева уода. кизн ахтыылары оҕордулар, эҕэрдэлээтилэр.

«Колмогоровскай ааҕыларга» анал-лаах дакылааттары аахпыттарга тэрийэччилэр сертификаты, бастыннарга дипломнары туттартаатылар. Колмогоровтар дьэ кэргэтэрэ күндү ыалдьыттарга Василий Колмогоров туһунан кинигэни, Махтал суруктары, үөрэнээччилэргэ өйдөбүнньүк бэлэхтэри уонна Сииттэ оскуолатын быйыл бүтэрэр бастын үөрэнээччилэргэ: Анна Гуляева уонна Дима Степановка В.Е. Колмогоров аатынан стипендиялары туттардылар. Онтон Кэбээйи улууһун дьаһалтатын бэрэстэбилтэлэ үбүлүөйү тэрийэччилэргэ уонна ыалдьыттарга улуус баһылыгын эҕэрдэ,

Махтал суруктары уонна Улуу Кыайыы 65 сылыгар анаан таһаартарбыт «Кэбээйилэр сайдыыны тизтэтээр» диэн Никифоров Терехов (Эмээки) хомуйан оҕорбут кинигэтин туттарда.

Бу тэрээһини биһиги улууспуттан тийбит Александр Меркулов, Саргылана Пономарева, Дмитрий Аргунов, Иван Попов, Кэбээйи нэһилигиттэн кэлбит «Күбэй» эбэлэр ансамллара, кэбээйилэр күөрээҕидэрэ Нина Харлампьева, Сииттэттэн Борис Иванов, Тьайаттан Светлана Полятинска курдук, чаҕылхай, бастын кыраһыттар ийиһилээх ырыаларынан киллэргэттилар. Сииттэлэр бары туруунан күөн туттар биер дойдудаахтарын үбүлүөйүн, улуус бэрэстэбилтэлэ Р.А. Иванов, нэһиликтэрин баһылыга Г.К. Лебедева уонна оскуола-лары директора О.Д. Левина сатабыллаах салайыыларынан, олус кыһаллан-мүһэллэн, тэрээһиннээхтик, сэргэхтик, үрдүк таһымга ыһпыттарын тоһоҕолоон бэлиэтиибин.

Василий Егорович Колмогоров Нам курдук түн билыргыттан сахалыы куттаах-сүрдээх оройуону сүүрбөччө сыл салайбыта. Кини өбүгэлэрин курдук, киэҥ-холку майгылааҕа, туох баарынан, кырдыгынан олоруу сизэрин-туомун халбаңнаабакка тутуһара, үлэ киһитин бэйэтин тэҥнээхтэрин курдук көрөр, кинилэри өрүү өрө тутар үгэстээҕэ, үөрүүлэрин, хомотторун тэҥнэ үлэстэрэ. Кини чачы норуотун үһүн тахсыбыт салайааччы, патриот этэ. Олохун, билиитин-көрүүтүн, дьоһун-талаанын буттүүнүн норуотун туһугар анаабыт суду киһини умнубакка-тэннибэккэ өйдүү-саныы сылдыы биһиги махталбыт, сыанабылбыт, ытыктабылбыт бэлиэтэ буолар. Онон кини аатын үйэтиги суолтата улаханьгар, кэскиллээҕэр саарбахтаныллыбат!

И. ИВАНОВ

Спорт — дьулуур,
спорт — тулуур

Биһиги кинини мас тардыһытыгар биир чабылхай ситиһиилээһинэн билинэр этибит. Кини спорка аан бастакы үктэлэ көнүл тустууттан сабыллыбытын орто көлүөнэ дыно билэбит.

Мин кинини 80-с сыллар бүтүүлэригэр, оччолорго оройуон сайынны спартакиадаларыгар, кэлин улдуу ветераннарын күрэхтэһиилэригэр бэйэтин күүһүн холонон эдэрдэри кытта хапсаҕайдаһан уонна мас тардыһан боруобаласпыттыттан билэбин. Сахаҕа бөдөҥ-садан, сырдык хааннаах, бэрт холку уонна онук таһаатынан бар дыонугар сэмэй күүстээһин ойуччу тутан көрдөрбөккө түүһүлгэ тахсыбытын өйдөөн хаалбыппын. Уруккуттан билсэр дыон курдук дорооболоһон аһарбыт. Кэлин санаатахха, оччолорго чугастык сирэй көрсөн, ирээ-хоро кэлсэтэр түгэни мүлчү түшпүштүттан билгин дьэ кэлэн кэмсинэбин. Ол да буоллар, билинни ыччакка манньк киһи олонор ааспыт дьэ кини олоһун туһунан сырдатыхпын баардым.

Степанов Петр Петрович 1942 сыллаахха олунньу 23 күнүгэр Никольскай нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Бүөтүр оҕо сааһыттан аҕата суох буолан (аҕата кини төрүүр сылыгар сэрэи толоонугар охтубута) ыарахан үлэвэ олус эрдэ мускуллукта, улаатан баран төһүү үлэһит буолбута. Никольскайтан кыһын атынан, хааллаан сылыдабына үксүн сатыы сылдьан Хамаҕаттаҕа үөрэммитэ. 1957 с. 8-с кылаас кэнниттэн туруу үлэһит уол төрөөбүт нэһилиэгэр, Ленин аатынан холкуоска үлэтин саҕалаабыта. Үлэтин быһыгар

1 Хомустаахха үөрэхтээһин тэриллибитэ 125 сылыгар

Нам улуунун 1 Хомустаах нэһилиэгэр үөрэхтээһин тэриллибитэ 125 сыллаах үбүлүөйүн көрсө, 1 Хомустаах орто оскуолатыгар олоһун анаабыт, биер да харыс сирин халбарыйбакка, үгүс көлүөнэ ыччаты улуу нуучча тылыгар, литературатыгар уһуйбут Саха Республикаһын үтүөлээх учуутала, үрдүк категориялаах методист-учуутал Федора Яковлевна, бөһүөлөкпит биер бастыҥ ыала Федотовтар үтүө-мааны ийэлэрин, эбэлэрин, хос эбэлэрин туһунан иһирэх тыллары этэргэ сананныбыт.

Биһиги Федора Яковлевна-лыын нуучча тылын учууталын, директору итэр-үрэтэр үлэвэ солбуйааччы быһыытынан биригэ үлэлээбиппитин олус үчүгэйдик саньыбыт, кини өр сыллаах таһаарылаах үлэтин үрдүктүк сыаналыбыт.

Аан бастаан кини биһиги 1 Хомустаахтыгар, сүрдээх кыраһыабай, эдэркээн учуутал, үлэтин саҕалаабыта. Оччолорго «Нам» совхоз саҕа тэриллиэн үлэлээн эрэрэ, онон 1 Хомустаах кини уһаайба буолан, элбэх специалист, рабочай көһөн кэлэннэр, нэһилиэнньэ элбээн, оскуола саҕа кылаастар аһыллан, үлэлиир ыччат үөрэнэригэр кизээһини оскуола кытта баар буолбута. Кини онно учууталынан үлэлээн барбыта.

Федора Яковлевна барытыгар холбур буолар хатыламат, туспа сонун суоллаах-листээх учуутал быһыытынан биллэр. Кини нуучча тылын диригинник хорутан үөрэтэрэ, ордук грамматикаҕа, таба суруйууга билини биэрэрэ, уруокка оҕо бэйэтэ сатаан үлэлирин тэрийэрэ. Бэйэтэ олус элбэи ааҕар, кинг эрудициялаах буолан литератураны үөрэтэргэ интэриэһи үөскэтэрэ, оҕолор сангарар, суруйар дьобурдарын тэнгэ тутан сайыннара. Ол курдук «Кэрэ — биһиги тулабытыгар» диэн тиэмэтэ билигин да оскуола итэр-үрэтэр үлэтигэр салданан бара турара биһирэнэр.

Ол саҕана биһиги олус да айымнылаахтык, үлүһүйэн туран үлэлиир эбиһит. Нуучча тылыгар уонна литература-

ҮЛЭБЭ, СПОРКА — УЛУУС ЧЕМПИОНА

оччолорго көнүл тустуу Сахабыт сиригэр үрдүктүк сыаналаммыт бириэмэтигэр, бөвө-таҕа көрүннээх, үрдүк унуохтаах уонна кинг көбүстээх сангатын этэ суох уол бэйэтэ кыттан, эрчиллибитинэн барбыта уонна куһаҕана суох түмүктэри ситиспитэ. Ол курдук, оскуолаттан саҕалаан кини чэпчэки атлетикаҕа сүүрүүгэ, уһуну ыстаныыга, үрдүгү ойууга уонна граната бырабытыгар кэккэ ситиһиилээһинтэ. Алта сыл устата үлэлээбит түмүгүн холкуос бырабылыанньатын уонна комсомол оройуоннааҕы комитетын грамоталара, Махтал суруктара туоһулаабыттара.

Бүөтүр 1963 с. 2 №-дээх Намнааҕы ПТУ-гар тракторист уонна суоппар идэтигэр үөрэнэ кирибитэ. Бүөтүр 1960 сылтан араас сылларга тустан оройуонугар уон үс төгүл бастаабыта. Аҕыйах холобуру санаттахха, кини республикаҕа бастакы үрдүк ситиһиитинэн, 1962 с. САССР төрүттэммитэ 40 сылыгар анаммыт IV-с Саха сирин норуоттарын спартакиадатыгар чемпион аалай лиэнтэтин кэпитэ. Хапсаҕайдаһан тустууга биэс төгүл (1961, 1966, 1977, 1978 уонна 1989 сс. ветераннарга) бастаабыта. Маны таһынан, классическай тустуунан дьарыктанан оройуонугар 1961 с. иккис миэстэни уонна 1967 с. кулун тутарга Чита уобалаһыгар (Агинскай бөһүөлөгө) буолбут «Урожай» общество территорияльной күрэхтэһиитигэр үһүс миэстэни ылан, республика сүүмэрдэммит хамаандатыгар кириэн, Хабаровскайга ытыгылыахтаах Сибир уонна Дальнай Восток күрэхтэһиитигэр кыттар

быраабы ылбыта. Ити быһык сылларга, көнүл тустууга түөрт

төгүл (1965, 1966, 1967 уонна 1974 сс.) М.К. Аммосов бириһигэр бастаабыта. 1964 с. бэс ыйыгар Дьокуускайга «Спартак» стадионугар тэлгэммит, Россия XIX-с чемпионатын көбүөрүгэр кыттар чизэстэммитэ. Ити сыл кыһыныгар Казань куоратыгар ытыгылыбыт Россия тыа сирин хамаанданан бастыырын иһин күрэхтэһиитигэр кыһан табыллан тустубатаҕа, ахсыс миэстэни ылбыта. Манна Саха сирин хамаандата Бурятия, Татарстан кэнниттэн үһүс миэстэни ылбыта. 1965 с. Саха АССР кини зонатын хамаанданан бастыыр күрэхтэһиитигэр Иннокентий Елисеветийн ыйааһыннарыгар чемпионнаан, хамаандаларын иккис миэстэҕэ таһаарбыттара. Онтон ити сыл ахсынны саҕатыгар, Саха сирин Кини зонатын Кубогар Нам оройуонун хамаандата иккис төгүлүн (бастакытын 1962

гастык Федора Яковлевнаҕа үөрэммитэ уонна кинини куруутун ыйыталаһар, махтанан суруйар.

Ол курдук мэлдьи истиниһирэх өйдөбүллээхтэр Саха сирин биллиилээх учууталлара В.И. Илларионова — үрдүк категориялаах республикаҕа биллэр методист-учуутал, программа-

ҮЛЭТТЭН ДЬОЛПОНУУ

Федора Яковлевнаҕа саамай эппиэттээҕэ сүктэриллэрэ. Ол түмүктэри таһаарыы, сөптөөхтүк сыаналааһын. Ону кини олус сөпкө быһааран, оҕолор сүргэлэрин көтөҕөрө, санааларын астыннара.

Оҕолорбутун «эйиэнэ, миэнэ» диэн дын ис-сүрэхтэн тахсар, бэйэ оҕотун курдук сыһыан өйдөбүлүгэр туттулар тылларынан ааттырыбыт. Биһиги үөрэнээччилэрибитин олус сөбүлүүр этибит, үөрөкөтө үөрэтэрибит, оҕолорбут да биһиэхэ сыһыаннара эйэҕэһэ, билиигэ-көрүүгэ тардыһыылар күүстээҕэ, ытыгар мероприятияларга араас соруудахтары кэмигэр толороллоро. Бары эйэ-дэмнээхтик үлэлииллэрэ, уруокка бэлэмнэрэ биһигини олус үөрдэрэ, санаабытын көтөҕөрө. Үлэтигэр ситиһини баар да буоллаҕына, бу үөрөнүт оҕолорбут көмөлөрө, кинилэр ситиһиилэрэ.

Билигин үөрөнүт оҕолорбут бары да сүрүн үлэһит, төрөөбүт түөлбөлэригэр, дойдуларыгар бары тутуах дьоннор, салайааччылар, дойдулары туһугар бэриниилээхтик үлэлиин-хамсыы сылдьаллара олус үөрдэр. Үгүстэрэ ыал ийэлэрэ, аҕалара, дьонун-мааны дьон буола улаппыттара — бу иити-үөрэти ситиһиитэ дии саньыбыт.

Федора Яковлевна үөрөнүт оҕолорунан кинг туттар, кинилэри куруук ахтар-саньыр. Барыларын бу биер ыстатыйаҕа кыһан ааттаньылыбат, ону оҕолорбут барахсаттар өйдүөхтэрэ. Аҕыйах холбуртан аҕыннаах манньк: Саха сирин Суруйааччыларын союһун чилиэнэ, «Илин» сурунаалы салайан таһаарааччы, биллиилээх суруйааччы Иван Иннокентьев оскуолаҕа кыл-

с.) бастакы миэстэни ылбыта. Бүөтүр бу күрэхтэһиигэ бэйэтин ыйааһыныгар эмиз чемпион үрдүк аатын ылбыта. 1967 с. олунньу ыйга Дьокуускай куоракка ытыгылыбыт добровольнай-спортивной общественностуу хамаанданан уонна бириддилен бастыырын иһин күрэхтэһиилэригэр быһаарсыылаах кириһиигэ Давид Софронов баалынан кыһан иккис миэстэни ылбыта уонна Намтан Николай Соловьевтуун республика сүүмэрдэммит хамаандатыгар кирибиттэрэ. Онтон муус устар ыйга Покровскайга ытыгылыбыт Саха сирин Кини зонатын күрэхтэһиитигэр, бу сырыыга Давид Софроновка оччонун сабырытаран үһүс миэстэни ылбыта. Биһиги Бүөтүрбүт тустар 78 ыйааһыныгар биллиилээх бөҕөстөр: Максим Сибиряков (Чурапчы), Илья Кондратьев уонна Зосим Иванов (хангаластар) Эдуард Гегаев уонна Михаил Зинченко (дьокуускайдар) тустубуттара. Бүөтүр бу дьоннортон чабылбакка кирисэн, чаччы эриэ-дэхси көөрүүлэри ситиспит эбит. Билигин санаатахха, оччотооҕу ситиһиилэр бириэмэтигэр сыаналаммакка, кырдык даҕаны, буолуохтааҕын курдук саньыллара билигин харахха бырабыллар. Дипломтан атын наҕараада суоҕа. Кэлин сыһыа сайдан жетоннар уонна чемпионскай лиэнтэлэр баар буолбуттара. Бүөтүр ол сиринэн уонна сэмэй санаатынан оройуонун чийин үрдүктүк тутан көмүскэбитэ. Күүстээх үлэ, дьаныардаах эрчилли нөҕүө чаччы дьүккүөрүн уонна бэриниилээһин көрдөрбүтэ. Дэгиттэр спортсмен Күүстээх

Нуучча тылын уонна литературатын методическай холбоһугун салайааччытынан үлэлээн эдэр коллегаларыгар Горохова Г.В., Иванова М.Д., Охлопкова Е.П., Винокурова А.Н., Колодезникова А.А., Дальбинова Е.А. үрэтэр-итэр үлэлэригэр улахан көмөнү оҕорон үлэлэригэр үчүгэй түмүктэри ситиспиттэ-

рэ, наставниктарыгар Федора Яковлевнаҕа мэлдьи махтаналлар.

Федотова Ф.Я. үгүс өрүттээх үлэтин биер дьонун көрүнүнэн үгүс сылларга оскуолаҕа партиянай тэрилтэ секретарынан үлэлээбитэ буолар. Ол саҕана оскуола администрациятын үлэтэ партиянай тэрилтэнэн хонтуруолланара, сыгыты кириитикэ тардыллар да элбэх буолара. Итэр-үрэтэр үлэ ымпыгыны чымпыгы билэр коммунист учууталлар бааллара олус көмөлөөх буолара. Холбур, А.Я.Семенова, Н.Е. Свинобоев, А.Д. Дмитриева, К.Е. Петрова, Ф.Я. Федотова сүбэлээр-амалара эдэр коммунистарга, учууталларга холбур буолара. Кинилэр салайааччы, специалист быһыытынан буһанхатан тахсалларыгар партиянай тэрилтэ секретара Федора Яковлевна улахан болгомтотун уурбута таах хаалбатаҕа. Ол курдук эдэр коммунистарынан боппуруостары бэлэмнэтэрэ, муньахтары ыыттарара, боротокуллар

Бүөтүр мас тардыһытыгар чабылхай ситиһиилээһинтэ. 1971 с. Дьокуускай куорат стадионугар Баһылай Манчаары бириһигэр Саха АССР III-с спартакиадатын чемпиона буолбута. 1977 уонна 1979 сылларга Майаҕа ытыгылыбыт VI, VII-с спартакиадаларын иккис призердара буолан, Нам оройуонугар бастакынан Саха АССР спордун маастарын аатын ылбыта.

Петр Петрович үлэвэ эмиз бастыҥ көрдөрүүлэх чулуу үлэһит буолбута. Ол курдук, кини дэгиттэр механизатор: суоппар, тракторист уонна комбайнер идэлэрин баһылаан, 1970 с. «Бастыҥ оройуон чемпион комбайнера», 1990 с. «Бастыҥ оройуон чемпион тракториһа» уонна 2001 с. «XX-с үйэ рекордсмена» диэн тыа хаһаайыстыбатын номинациятын хаһаайына, «Улуу бастыҥ бурдук үүннэрээччи» ааттары ылбыта. Онон биһиги Бүөтүрбүт үлэвэ да, спорка да даҕаны үрдүк ситиһини лиэнтэлэрин бэйэтин кэтит туһугэр элбэхтик кэппитин туһулуур үгүс дипломнара уонна бочуотунай грамоталара үйэлэргэ хараллан сыттаҕа. Билигин баара буолар, 70-с хаарын үктүө эбит. Түгэниэн туһунан, кини чугас дьонноругар, чуолаан, кыһыгар, уолугар уонна кинилэр дьизэ кэргэттэригэр аҕаларын туһунан кылгас ахтыбын сиэннэригэр тиэрдэн, холбур онгостон, эһээлэринэн кинг тутталларыгар баарыам этэ. Петр Петрович Степанов сырдык аата Нам улуунугар сүппэтигэр эрэнэбин.

Анатолий СОФРОНОВ-ОНТУОН,
Кыһыл-Сыыр бөһ.

чуолкайдык толорулалларын ирдиэрэ. Партиянай тэрилтэ оскуола салайааччыларын итэн-үрэтэн таһаарар кыһа (кузница кадров) курдук сыаналанара сөптөөх. Ол курдук, С.Н. Тимофеев, И.И.Захаров, В.Т. Данилов, Г.Г. Алексеева, Н.Х. Горохов, М.Н. Дьяконов, Н.Е. Жирков, Д.Е. Сивцев, А.П. Колесова, Т.Н. Степанова оскуола, нэһилиэк, республика таһымнаах салайааччылар буолан тахсыбыттара.

Федора Яковлевна билигин да общественной өйүн-санаатын ыһыктыбат, коммунистическай идеятын сиргэ-буорга тэпсигэ, киһи эрэнэр киһитэ. Эдэр коллегаларыгар бастыҥ сүбэһит, ылыннарылаах тыллаах аҕа табаарыс. Кини дьонго харысталаах сыһыана, аламаҕайа, кэпсэтиннэнэ, олоҕу-дьаһаҕы мындырдык билэр буолан тугу барытын сөптөөхтүк сыаналыыра хайа баҕарар киһини бэйэтигэр тардар. Нэһилиэк дьонун-сэргэтин, үөрөнүт оҕолорун ытыктыбылларын туһунан.

Федотовтар дьизэлэрин аана аймахтарыгар, доҕотторугар, билэр-билбэт дьонноругар куруук аһаҕас. Федора Яковлевна олоһун аргыһа Дмитрий Михайлович «Нам» совхозка биригэдьириэн саҕалаан управленин аһаҕас, охотоведынан, булчутунан таһаарылаахтык үлэлээбитин дьон-сэргэ умнубат. Төрөптүт оҕолоро Станислав Дмитриевич уонна Элизабет Дмитриевна үөрэхтэнэн, үлэһит буолан билигин бэйэлэрэ дьонуннаах ыал ийэлэрэ, аҕалара, эбээлэрэ, эһээлэрэ буоллулар. Сиэннэр үлэ-үөрэх үөһүгэр сылдьаллара эбээлэрин үөрдэр.

А.Я. СЕМЕНОВА,
САССР үтүөлээх учуутала,
РСФСР, СССР үөрэтиритин туйгуннара, СР үөрэтиритин Бочуоттаах ветерана,
«Учууталлар учууталлара»,
1 Хомустаах нэһилиэтин Ытык киһитэ
Г.Г. АЛЕКСЕЕВА,
РСФСР үөрэтиритин туйгуна,
«Учууталлар учууталлара»,
1 Хомустаах нэһилиэтин Ытык киһитэ

(Төлөбүрдээх төрүүккэ бэчээттэннэ)

Дойдум дьоно

(Салгытыга)

Инини 25-26 №-гэ көр

Ньюкулай агаар, баалата илик харафар курустаалык уктаран тахсыбытын кэннэ көрсөн: «Бу харафын хайа мунун, сөпкө угулунна ини, хайа хайдафый?» — диэн ыйыппыппар: «Сөбүн сөп буолан баран биер дьийбэ монуоктаах». «Ол тугуй, кэпсээ», — диэтэҕим дии. Киһим: «Дьэ добоор, өлөр үйэҥэ синэ биер, өлө-сүтэ Эмиэрике саамай ыар сыаналаах курустаалыгын атыылаһан уктардым. Дьийбэр тахсан баран күрүлүүр күнүс сырдыкка бэрэбээскибин аспытым эмээхсиним ийэттэн төрүү, олох кус сыгынньах турар эбит. Кыһырдым: «Туох буолан бачча эрдэттэн ньылбаланның, сытар кэммит ыраах буолбут дуо?!» — диэтим. Эмээхсиним барахсан харафын мунунан көрөн баран «психолокка көрдөрүнө барыһыкпыт» диэтэҥэ үһү, төбөгүгөр оуустарбыт дии санаабыт. Харахпын соттон баран эмээхсиммин имэрийин көрбүтүм тагнастаах эбит. Онно дьэ өйдөөтүм сылга сыаната сыаналаах курустаалыкпын. Күлүкүэр имненим. Дьэ, маңнайгы омуммар харахпын хайа гардаат ыаллары кэрийдим, киэһэ спортсаалга тиэһинним. Мин тагнас курдат көрөүрүн билбэт буоланнар сылдыалларын курдук сылдыаллар, тутталларын курдук тутталлар, хата, харахпар кэлтэһэ тахсыбата. Бөһүөлөкпит арбаа өттүгөр олорор маңана суох киһи дьоппуон олус сыанала-

ДЪЭЭБЭЛЭЭХТЭР

ах курустаалыгын уктарбыта истээх тагнаһы кытта курдат көрдөрөр үһү. Оттон чараас тагнастаахтар унгоох курдат селиилэрэ, эт курдат ис уорганнара көстөр үһү. Хата, кини эрэнгиэн оннугар үлэлээн сыта байара буолуо. Пахай, киһи аҕыйах хонугунан хал буолар эбит, тохтоотум». Ити «пахай» диэн санга даҕааһыныгар эрэ этилибит тыл. Дьынгинэн, «пахай» буоллаҕай, бэрт бөҕө буоллаҕа. Игэҕэйр икки атахтааҕы умсугутар аҕай тына мындыр Айылҕа барахсан улуу айыыта буоллаҕа. Ол иһин олох салҕанан бара турдаҕа эбээт.

Ньюкулайдыын баанньыкка түбөһө түһэн суунааччыбыт. Оннук биер суунууга билбэт оҕонньорбут катарактатын эпэрээссийэлэтэ илин энэртэн куораттан иһэн аймахтарыгар түһэн баран баанньыкка кэлбит. Мин дьээбэни истэн күлээри, сэргэхсийээри ол оҕонньоро: «Ол барыбытыттан бэлиэ, маңана суох киниттэн ыйытталас, кини эмиэ эн курдук катаракталанан харафар курустаалык уктарбыта», — диэтим. Оҕонньор сэк буола түстэ: «Дьэ добоор, сиилини көпсээ эрэ, кырдыҕас киһиэхэ өйүгөр түһэр тына. Хайдах эпэрээссийэлииллэр эбитин, дьаахханабын ээ». Онуоха Ньюкулай: «Ээ, чэ, элбэх быраас элбэх киһини, элбэх тапчанна сэрэгстэһиннэрэ сытыраллар. Биер быраас икки тапчан икки ардыгар туран икки киһини тэннэ кэриэте эпэрээссийэ-

лиир. Хараххын тууран ылан, туумбаҕа төкүнүгэ сылдьан курустаалык угар. (Оҕонньор дьээбэҕэ тиллэр киһи буолан биердэ, мылах-илэх гынар, мүчүннүүр уонна «бай», «уонна» энигиэн сөһуйбута буолар). Миэхэ сэргэстэһэ сытар нуучча оҕонньорун үрүн харафын буккүйан уган кэбиспит. Дьийбэр тахсан эрэ баран ону билэн ирдэспитим, нууччам Ленскэйгэ унгоуа тутуллубут буолан хаалла. Онон бу көрбөт буолбут харахпар үрүн таас харах угуох буолтара уонна нуучча оҕороору тирибин манхатар пигимин диэннинэн укуоллаабыт тара. Киһи эргэ тириетэ өлөн, сана тирии үүнэр, онон үчүгэйдик баанньыктан диэбиттэрэ. Ол иһин бу баанньык нэдиэлэҕэ үс күн үлэлииригэр үһүөннэригэр ньиччи аннынабын да пигиминнэрэ кыайбат быһыылаах, олох манхайбаппын. Онон эн сэреннэххинэ табыллар». Оҕонньор: «Мин бүдүгүрбүт мөлтөх да көрүүбөр манхайыа суоххун ээ, ити биер миэстэн ордук хара, сууллубут курдук буолуо суох быһыылаах». Уолаттар обургулар иилэ хабаң «хара-та туох буолуой, баар эрэ буоллун» дии оҕустулар. Чэ, харах көрүдүгөрүн тохтоуоха. Ити курдук сатаан дьээбэлэнэччилэр туохтан баҕарар көрүдүгөрү онорон дьоно сэргэхситэр таланнаахтар.

МААРКАП Дьарааһын (Салгытыга бэчээттэниэ)

Көр-күлүү

ХОМУС «ФЕСТИВАЛА»

Биер сааһы быһа ырыаны-тойугу, үңкүүнү-бигиини суруйар кысыспыт ыалдын, куорат култуурунай тэрээһинин барытын миэхэ сүктэрэн кэбистилэр. Сылга биридэ театрга сылдыар киһиэхэ бэккиһиэхпэр, саллыахпар диэри элбэх ырыаны-тойугу көрөн сааһаатым. Үөрүйэҕэ суох киһиэхэ күн тура-тура кэнсиэр үөһэ кэнсиэр, фестиваль үөһэ фестиваль, күрэхтэһии үөһэ күрэхтэһии... олус илиһиннэриилээх дьыала буолар эбит этэ. Иккис ыйбын унуордуурбар син эгим-сииним, харафым-кулгаафым муусукаҕа, уллунаҕым театр боруогу атыллырга үөрэнэн барда бадахтаах. Бэл, биер эмэ субуота кэнсиэрэ суох аастабына, хата, тугум эрэ тийбэт курдук туюххаһыйах айылаахпын.

Дьахтар күнүгөр аналлаах кэнсиэртэри кэрийтэлини сырыттахпына, эрдээктэрим таба тутан ылан өссө биер соруудаҕы биердэ: «Тыа хаһаайстыбатын академиятыгар сарсын 12-гэ хомуска туох эрэ күрэхтэһиигэ буолар үһү. Фестиваль дуу, туох дуу... Эйгин кэллин диэтиллэр. Чопчулаһан баран бара сырыт», — диэтэ.

Мин ырыаны ырытар, үңкүүнү анаалыстыыр, быһатын «музыка кириитигин» тириитин кэппит киһи, Академия анаан-минээн ыгырбытыгар улаханник долгуйбатым, буолуохтааҕын курдук ылынним. Тугун эмиэ төттөрү-таары түлүппүөннээн оонньуу сылдыахпынын, сарсын 12-гэ диэбит буоллахтарына 12-гэ тийиллиэ эбээт.

Сарсыныгар ох курдук оҕостон: кырааскаланан-самааскаланан, үрдүк хобурук кэтэн чуочаҕалаан, кылабычыгастаах чараас кууркабын ынчыктыахпар диэри ыбылы

курданан баран эрдээксийэ «УАЗигынан» Академияҕа ыраахтардым. Айаннаһан иһэн, кулгаахпар хомус дүрүһүйэр тыһа кутулар, харахпар сахалыы тагнастаах кыргыттар-уолаттар кэчигирэхтэр, ректор Владимир тыл этэн бурбаҥнаттар... Туох диэн ааттыах баҕайыбынын? Суоппарым сана тутуллубут манеж иннигэр түһэрэн баран, куорат диэки чолоҕолото турда. Арай, Академия таһыгар ыт охсор киһи суох эбит. Манежаанын баран тардылаатым — иннинэн-кэнинэн бэриммэт. «Үөрэнэр корпустарыгар тэрийэр буоллахтара дуу». Синнигэс хобуруктарынан чигдиктэн нэһиилэ хатанан, син охтубакка үөрэнэр дьизэлэригэр тийдим. Утары хаатынкалаах, баата сонноох, бэргэхтин кулгааҕын быатын сэгийтэригэр быһа киириэр диэри ыга бааммыт киһи кириллиэстэн тэлэмээтэһэн түһэн иһэригэр: «Хомус фестивала буолар диэбиттэрэ ээ?» — ыйытабын. «Ээ? — киһим ыга бааммыт бэргэхтин кулгааҕын сэгэтэ сатыыр. — Туох диһин?» Иккистээн ыйыттым.

— Ээ, буолар-буолар. Онно — диэн баран суол таһыгар турар 9 этэстээх дьизэни ыйда.

— Бачча тымныыга хайдах таһырдыа хомустууларый? — харахпар уостарыгар хам сыстыбыт хомустаах дьон көстө түстүлэр.

на... сүүрбэччэ-хас хотуурдаах уолаттар күөл хомуһун охсон кыдыымахтаһа тураллара көһүннэ! Тууй-сиэ! Атын хомус эбит буолбаат!

Хайыахпынын, сааскы тылаа курдара үрдэрэн, үргүлдү тумуулаан больничнайдаммытым. Тахсарым саҕана, хата, били, култуура отделын кыһа үлэтигэр тахсан абыраабыта.

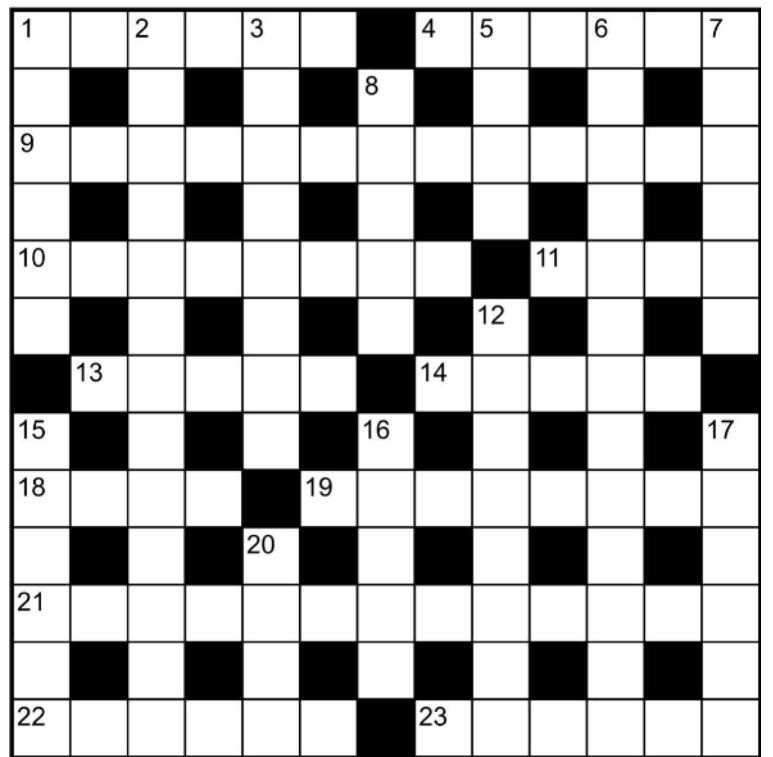
УМНУГАН ДЬОН

Айар дьон халлаанга дайбы сылдыаллар дииллэрэ кырдык быһыылаах.

Урут, мутон санҕыйах дэннэ да, эбэтэр хара, эбэтэр кугас өнгөөх буолара. Эрэдээксийэ икки да харахтарбыт иккиэн хара мутон санҕыйахтаахтар. Иккиэн биер хоско олоролор. Дьүөгэлиилэртэн биерэ унуоһунан өндөс уонна киипэ.

Биердэ көрдүөргө, эрдээктэрбит этэринэн «түлүөн курдук», улахан хара сымнаҕас дьыбааммытыгар тахсан бүүрдүү түһэн сынныана сытыбыт. Аттыбытынан Викабыт (үһүн унгохтааҕа) аһан иһэн тохтоон сытыһан ылла. Ол быһыыгар: «Кыргыттар, наһаа уойбуппун, санҕыйаҕым кыччаан хаалбыт», — дири. Ким эрэ: «Ырбатаххын, мутон тардар диэччилэр, санҕыйаҕын тарпыта буолуо», — диэн уоскутта.

Сарсыныгар хоспутугар кыра унуохтааҕа киирэн: «Аһабаҕ да буоллум, ырдым-дьүдьэйдим»,

По горизонтали:

1. «Документ о рангах» Петра I. 4. Французское «равновесие». 9. Сооружение зданий и других объектов. 10. Кто закрыл собой амбразуру? 11. Младшему сыну достался кот, а среднему? 13. «Дело жизни» графа Монте Кристо. 14. Рыба, чей печенье начинали русские кулебяки. 18. Ящик для бюллетеней. 19. Одна, под которую всех можно стричь. 21. Качество человека, добывающегося цели любой ценой. 22. Имя кинорежиссера Рязанова. 23. Автор письма на деревню дедушке».

По вертикали:

1. Узкая полоса материи для отделки. 2. Вальяжность в манере. 3. Свойство, присущее дезинформации. 5. Детский певческий голос. 6. Высокое творческое мастерство, художественность. 7. «Отдельный номер» в конюшне. 8. Бархатный... 12. Разделение страницы на колонки. 15. О какой реке китайцы говорят, что она слишком густа, чтобы ее пить, и жидка, чтобы ее пахоть? 16. Крупа для каши. 17. Вперед его в пекло не лезь. 20. Жертва Вия.

Ответы на номер 25-26

ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД:

По горизонтали:
1. Оскорбитель. 9. Администратор. 10. Азот. 11. Николсон. 13. Роллер. 14. Голиаф. 16. Садовник. 17. Кляр. 19. Игнорирование. 20. Селекционер.
По вертикали:
2. Самообладание. 3. Окно. 4. Бестия. 5. Турпоход. 6. Летосчисление. 7. Намаграсник. 8. Трансформер. 12. Безверие. 15. Хитрец. 18. Евро.

Билэҕит дуо?

Олунньу 29 күнүгөр кыргыттар эр киһиэхэ тапталларын билинэн кэргэн ыгырыахтарын биридэ буолар олунньу 29 күнүгөр кыргыттар эр дьонно кэргэн тахсыахтарын бааралларын бэйэлэрэ билинэллэрэ көнгүллэнэр, оттон эр киһи аккаастаннарына ыстыраап төлүүхтээх. Бу түгүнгэ биһилэх бэлэхтиэхтээхтэрэ дуу, суоҕа дуу биллибэт. Онон олунньу 29 күнэ — дьахталлар күннэрэ диэххэ сөп эбит.

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам автономнай үчүдэти. Сибээс, информационнай технология эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууһа СР упура гистрацияламмыт нүөмэрэ — ПИ №ТУ14-0216.

Сурукка ааккытын-суолутун, үлэтигин, дьизэбит киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. Автор этэрэ хаһыт

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһу 678380, Саха Республикага, Нам улууһу, E-mail: editor@namtsy

— Ээ? Ээ, тоҥмотор-тонмотор. Эдэр-чэҕизин уолаттар ол айы кыһаллыбаттар! — онтон киһим духуум сытыгдан быһыылаах, таныыта кычыгыланан ытырдан тоҕо барда.

Киһим «онно» баран иһэрин эттэ уонна миигин сирдиэх буолан кэҕиннээтэ. Мин охтумары хаатынкалаах киһибин тоҕолобуттан харбаан уулусса диэки хаамыстым. Дьизэни эргийээппитин кытары — Сайсары күөл нэлэһийэ түстэ уон-

— диэн суланна.

Ус хонон баран биллибитинэн — дьахталларбыт санҕыйахтарын «атастаһа» сылдыбыттар эбит. Ону даҕаны кыра унгохтааҕа тимэхтэнэ туран: «Миэнэ күрүчүк этэ ээ», — диэн уорбалаан, устунап сынныан көрөн, соторутааҕыта атыыласпыт санҕыйа ононманан элэйэ «охсубуттан» сылтаан, дьүөгэтин киһини кэтэ сылдыбарын дьэ билбит.

Ити күлүү кэнниттэн, күлбүт

Gismeteo	04.03	05.03	06.03	07.03	08.03	09.03	10.03
Намцы	ВС	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ
Облачность							
Осадки							
Температура днем °C	-20°	-19°	-19°	-23°	-24°	-26°	-22°
Температура ночью °C	-30°	-28°	-38°	-35°	-30°	-33°	-30°
Давл. мм рт. ст.	764	763	765	763	766	762	764
Влажность %	54	53	53	95	95	95	95
Ветер м/сек							
Ощущается °C	-22	-19	-19	-24	-29	-31	-24

Понеделник, 5 марта

05.00 Выборы Президента России
07.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.35 Новости
07.15 Доброе утро
09.05 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.50 Право на защиту
12.15 Модный приговор
13.15 Понять. Простить
14.00 Другие новости
14.20 Хочу знать с Михаилом Ширвиндтом
15.15 Х/ф "Москва слезам не верит"
18.50 Давай поженемся!
19.55 Пусть говорят с Андреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Т/с "Папаша"
22.30 Первый класс с Иваном Охлобыстинным
23.35 Познер
00.55 Т/с "Белый воротничок"
01.45 Х/ф "Двое"
03.50 Д/ф "Веселые ребята - артисты и надзиратели"
Вторник, 6 марта
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35 Новости
09.05 Контрольная закупка

5 марта, понедельник

7:00 «Саха Сирэ-Якутия»
7:10 «Новый день - Сага күн»
8:00 «Саха Сирэ-Якутия»
8:10 «Новый день - Сага күн»
9:00 «Ийэ тыл уонна санаа кууһэ»
10:00 «Дворы нашего детства»
10:30 «Профи» (ТВ «Норба»)
11:00 «Саха Сирэ-Якутия»
11:20 «Күнчээн»: Айыы обото
11:45 «Тыа сирэ»
12:15 «Мультики из детства»: День рождения бабушки
12:30 «Трансформеры» м/с
13:00 «Тарбаахатын астыахаа»
13:30 «Саха Сирэ-Якутия»
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
15:00 «Хит-парад интерверов» документальный сериал
15:30 «Время кино»: Женщины, которым повезло. Сериал
16:50 «Мультики из детства»: Аленький цветочек
17:30 «Геван»
18:00 «Саха Сирэ-Якутия»
18:20 «Улуу бөлүһөк кэс тыла үйэлэри уңурдаан» («Кэбэйи» ТВ)
18:50 «Күнчээн»: Айыы обото
19:05 «Чэйин» прямой эфир
20:00 «Недвижимость в Якутии»
20:15 «Эргимтэ»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия»
21:10 «Биһикчээн»
21:20 «Аал-луук мас»: Айыы сыйдааһа
21:50 «Простые истины»
22:20 «Саха Сирэ-Якутия»
6 марта, вторник
7:00 «Новый день - Сага күн»
9:00 «Веселый будильник»
9:15 «Полярная звезда»

09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.50 Право на защиту
12.15 Модный приговор
13.20 Понять. Простить
14.00 Другие новости
14.20 Хочу знать с Михаилом Ширвиндтом
15.20 Т/с "Обручальное кольцо"
17.05 Свобода и справедливость с Андреем Макаровым
18.50 Давай поженемся!
19.55 Пусть говорят с Андреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Т/с "Папаша"
22.30 Д/ф "Валентина Терешкова. Звезда космического счастья"
23.55 Т/с "Следствие по телу"
00.50 Х/ф "Далекая страна"
03.30 Д/ф "Большой куш"
Среда, 7 марта
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.50 Право на защиту
12.15 Модный приговор
13.20 Понять. Простить
14.00 Другие новости
14.20, 05.10 Хочу знать с Михаилом Ширвиндтом
15.20 Т/с "Обручальное кольцо"
17.05 Жди меня

18.50 Поле чудес
19.55 Пусть говорят с Андреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Т/с "Папаша"
22.30 Легенды "Ретро FM"
00.30 Х/ф "Аферисты. Дик и Джейн развлекаются"
02.10 Х/ф "Английский пациент"
Четверг, 8 марта
06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф "Блондинка за углом"
08.00 Х/ф "Женщины"
10.15 Х/ф "Три плюс два"
12.15 Д/ф "Я боюсь, что меня разлюбят. Андрей Миронов"
13.20 Х/ф "Королева бензоколонки"
14.45 Х/ф "Самая обаятельная и привлекательная"
16.20 Новый концерт Стаса Михайлова "Я отброшу свое сердце"
18.00 Х/ф "Служебный роман"
21.00 Время
21.20 Две звезды. Праздничный выпуск
22.50 Проекторперисхилтон
23.25 Х/ф "Киллеры"
01.15 Х/ф "Маленькая мисс Счастье"
03.10 Х/ф "Джеронимо: Американская легенда"
05.15 Хочу знать с Михаилом Ширвиндтом
Пятница, 9 марта
06.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости
06.10 Х/ф "Сверстники"

Среда, 7 марта
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.50 Право на защиту
12.15 Модный приговор
13.20 Понять. Простить
14.00 Другие новости
14.20, 05.10 Хочу знать с Михаилом Ширвиндтом
15.20 Т/с "Обручальное кольцо"
17.05 Жди меня

17.30, 01.15 Легкая атлетика. Чемпионат мира в помещении. Прямая трансляция из Турции
20.25 Биатлон. Чемпионат мира. Эстафета. Мужчины. Трансляция из Германии
22.25 Основной состав хоккей. КХЛ. 1/4 финала конференции "Запад". Прямая трансляция
04.10 Х/ф "Иностранец"
06.20 Профессиональный бокс. Заурбек Байсангуров (Россия) против Лукаша Конецны (Чехия). Трансляция из Украины
07.35 Фристайл. Кубок мира. Лыжная акробатика. Трансляция из Москвы
09.05 Моя планета

17.30, 01.15 Легкая атлетика. Чемпионат мира в помещении. Прямая трансляция из Турции
20.25 Биатлон. Чемпионат мира. Эстафета. Мужчины. Трансляция из Германии
22.25 Основной состав хоккей. КХЛ. 1/4 финала конференции "Запад". Прямая трансляция
04.10 Х/ф "Иностранец"
06.20 Профессиональный бокс. Заурбек Байсангуров (Россия) против Лукаша Конецны (Чехия). Трансляция из Украины
07.35 Фристайл. Кубок мира. Лыжная акробатика. Трансляция из Москвы
09.05 Моя планета

7 марта, среда
7:00 «Новый день - Сага күн»
9:00 «Геван»
9:30 «Улуу бөлүһөк кэс тыла» («Кэбэйи» ТВ)
10:00 «Аал-луук мас»
10:30 «Простые истины»
11:00 «Саха Сирэ-Якутия»
11:20 «Күнчээн»: Күлүмэн
11:35 «Чэйин»
12:30 «Трансформеры» м/с
13:00 «Недвижимость в Якутии»
13:15 «Эргимтэ»
13:30 «Саха Сирэ-Якутия»
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:55 «В поисках любви»: Елена Сафонова. Документальный фильм
15:40 «Время кино»: Женщины, которым

повезло. Сериал
17:00 «Мультики из детства»: Двоймовочка
17:30 «Из золотого фонда ТВ»: Народная артистка СССР А.Ильина
18:00 «Саха Сирэ-Якутия»
18:20 «Төрүт сиртэн силс тардан...» («Нүрба» ТВ)
18:50 «Күнчээн»
19:00 «Социум»
19:45 «Муниципалитет»
20:15 «Бизнес-формула»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия»
21:05 «К слову»
21:10 «Биһикчээн»
21:20 «В мире музыки»
22:05 «Кинозавод»
22:35 «Саха Сирэ-Якутия»
8 марта, четверг
8:00 «С праздником, дорогие женщины!»
8:05 «Из архива ТВ»: Женщины Якутии
8:35 «Дьолбун ырыанан туйабын...» («Борообон» ТВ)
9:05 «Сахалы киинэи көрүүбүн»: Плисада
9:50 «Современная женщина» (ТВ «Ленск»)
10:20 «Ай-ылпал»
10:50 «Кино без барьеров»: Кроша
11:20 «Технополис»
11:35 «Күнчээн»: Кэрэ биһигэ
11:50 «Сүгүрүэйбин кэрэбэ...»
12:30 «Трансформеры» м/с
13:00 «Из архива ТВ»: Она сверкнула как яркая звезда
13:30 «Сардаана»
14:00 «Аал-луук мас»: Наталья Тимофеева-Миссис Якутия-2011
14:00 «Время кино»: Берегите женщин. Художественный фильм
15:20 «Россия-душа моя» концерт памяти Людмилы Зыкиной
16:55 «С праздником, дорогие женщины!»
17:00 «Полярная звезда»: Праздничный калейдоскоп
17:30 «Я считаю себя якуткой» (ТВ «Амга»)
18:00 «Күнчээн»: Кэрэ биһигэ
18:15 Юбилею студии «Сергея»
19:25 «Үрдэл» аһабас эфир
20:10 «Биһикчээн»
20:25 «Сага ырыа»

гала-концерт II ч.
22:05 «С праздником, дорогие женщины!»
9 марта, пятница
8:00 «В мире музыки»
8:45 «Төрүт сиртэн силс тардан...» («Нүрба» ТВ)
9:15 «Из золотого фонда ТВ»: Народная артистка СССР А.Ильина
9:45 «Полярная звезда»: Трудом прекрасен человек
10:15 «Бизнес-формула»
10:30 «Кинозавод»
11:00 «Аал-луук мас»
11:30 «Мультики из детства»: Снежная королева
12:30 «Трансформеры» м/с
13:00 «Төрүт сиртэн силс тардан...» («Нүрба» ТВ)
13:30 «Следы забытого творчества». Алексей Попов
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:50 «Не родись красивой»: Ирина Алферова. Документальный фильм
15:35 «Время кино»: На кого бог пошлет. Комедия
16:50 «Мультики из детства»: Как Нюночка царницей стала
17:00 «Геван»
17:30 «Алам паа аһан»: Тапталга аһанмыт хоһоонор
18:40 «Молодость-великий кародей» (ТВ «Ленск»)
19:15 «Аал-луук мас»: Уус-Экспо
19:45 «Тыа сирэ»
20:15 «Биһикчээн»
20:25 «Чэйин, эрэ кыргыттар...»
20:55 «Сага ырыа» гала-концерт II ч.
10 марта, суббота
8:00 Утренняя зарядка
8:20 «Мой спорт»
8:35 «Филиал НВК в Хабаровске»
9:05 «Полярная звезда»: Праздничный калейдоскоп
9:35 «Я считаю себя якуткой» (ТВ «Амга»)
10:50 «Из архива ТВ»: Она сверкнула как яркая звезда
10:35 «Дьолбун ырыанан туйабын...» («Борообон» ТВ)
11:05 «Харах далыгар»
12:00 «Үрдэл»

12:45 «Филиал НВК в Москве»
13:15 «Дьыл модьоботугар» Елена Старостина кээнсирэ
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:50 «Найти меня». Алла Пугачева
15:35 «Время кино»: На кого бог пошлет. Комедия
17:00 «Ининиги эрэлээхтик» («Майа» ТВ)
17:15 «Күнчээн»
17:30 «Тарбаахатын астыахаа»
18:00 «Истин ильдыт»
18:45 «В семье единой»
19:15 «Progress»
19:45 «Парламентский вестник»
20:15 «Саха санаата»
20:45 «ТВ-спорт»: Чемпионат России по легкой атлетике
21:15 «Две звезды» концерт

23.50 Мульти личности
00.15 Чемпионат мира по биатлону. Эстафета. Женщины. Прямой эфир из Германии
01.40 Т/с "Клан Кеннеди"
03.20 Д/ф "За кулисами "Большой разницы"
04.20 Хочу знать с Михаилом Ширвиндтом

Воскресенье, 11 марта
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.20 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.50 Право на защиту
12.15 Модный приговор
13.20 Понять. Простить
14.00 Другие новости
14.20 Хочу знать с Михаилом Ширвиндтом
15.20 Т/с "Обручальное кольцо"
17.10 Д/ф "Народная медицина. Испытано на себе"
18.50 Давай поженемся!
19.55 Пусть говорят с Андреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Т/с "Папаша"
22.30 Чемпионат мира по биатлону. Масс-старт. Мужчины. Прямой эфир из Германии
23.40 Д/ф "Русский берег. След Фукусимы"
00.40 Х/ф "Управление гневом"
02.35 Х/ф "Камера"

Суббота, 10 марта
04.30, 06.10 Х/ф "Леდი-ястреб"
06.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости
06.50 Х/ф "С любимыми не расставайтесь"
08.15 Армейский магазин
08.50 Мультифильм
09.15 Здоровье
10.15 Непутевые заметки
10.35 Пока все дома
11.30 Фазенда
12.15 Т/с "И все-таки я люблю..."
18.15 Фильм
19.40 Большая разница
21.00 Время
22.00 Х/ф "Знакомство с Факерами - 2"

Воскресенье, 11 марта
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.20 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Женский журнал
09.50 Жить здорово!
10.50 Право на защиту
12.15 Модный приговор
13.20 Понять. Простить
14.00 Другие новости
14.20 Хочу знать с Михаилом Ширвиндтом
15.20 Т/с "Обручальное кольцо"
17.10 Д/ф "Народная медицина. Испытано на себе"
18.50 Давай поженемся!
19.55 Пусть говорят с Андреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Т/с "Папаша"
22.30 Чемпионат мира по биатлону. Масс-старт. Мужчины. Прямой эфир из Германии
23.40 Д/ф "Русский берег. След Фукусимы"
00.40 Х/ф "Управление гневом"
02.35 Х/ф "Камера"

11 марта, воскресенье
7:00 «Новый день - Сага күн»
9:00 «Пропеллер»
9:15 «Аал-луук мас»
9:45 «Веселый будильник»
10:00 «Чэйин, эрэ кыргыттар...»
10:30 «Две звезды» концерт
12:20 «Молодость-великий кародей» (ТВ «Ленск»)
12:50 «Мультики из детства»: Василиса Миссис Якутия
13:30 «Саха Сирэ-Якутия»
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:50 «Время кино»: Женская интуиция-2. Художественный фильм
17:00 «Веселый будильник»
17:15 «Полярная звезда» телевизионный конкурс
18:00 «Саха Сирэ-Якутия»
18:20 «Мультики из детства»: Глаша и Кикимора
18:30 «Идэ» («Нам» ТВ)
19:00 «Истин ильдыт»
19:45 «Сардаана»
20:15 «Уруу алгыһа»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия»
21:05 «Күрээ-шоу» аһабас эфир
22:05 «Саха Сирэ-Якутия» (по г. Якутску)

12:45 «Филиал НВК в Москве»
13:15 «Дьыл модьоботугар» Елена Старостина кээнсирэ
14:00 «Чужие тайны» сериал (Россия)
14:50 «Найти меня». Алла Пугачева
15:35 «Время кино»: На кого бог пошлет. Комедия
17:00 «Ининиги эрэлээхтик» («Майа» ТВ)
17:15 «Күнчээн»
17:30 «Тарбаахатын астыахаа»
18:00 «Истин ильдыт»
18:45 «В семье единой»
19:15 «Progress»
19:45 «Парламентский вестник»
20:15 «Саха санаата»
20:45 «ТВ-спорт»: Чемпионат России по легкой атлетике
21:15 «Две звезды» концерт

15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Кровинушка»
17.55 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Защитница»
23.50 Анатолия любви. Эва, Пола и Беата
00.50 Вести+
01.10 Профилактика

Среда, 7 марта
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Кровинушка»
17.55 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Юрмала. Фестиваль юмористических программ
22.00 Х/ф «Будьте моим мужем»
23.45 Х/ф «Вся правда о любви»

Вторник, 6 марта
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Кровинушка»
17.55 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Юрмала. Фестиваль юмористических программ
22.00 Х/ф «Будьте моим мужем»
23.45 Х/ф «Вся правда о любви»

1/4 финала конференции "Запад"
04.10, 07.55 Футбол России
05.35 Бокс. Лучший бои Кличко

РОССИЯ 1

Понедельник, 5 марта
05.00 Выборы - 2012 г.
09.00 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Кровинушка»
17.55 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Защитница»
23.50 Дежурный по стране
00.50 Вести+
01.10 Профилактика

РОССИЯ 2

Понедельник, 5 марта
10.00 Хоккей. НХЛ. «Вашингтон Кэпиталз» - «Филадельфия Флайерз». Прямая трансляция
12.30 В мире животных с Николаем Дроздовым
13.00, 15.00, 18.00, 00.15, 06.25 Вести-Спорт
13.10 Все включено
14.10 Моя рыбалка
14.40, 17.40, 06.35 Вести.ру
15.10 Вести-Спорт. Местное время
15.15 Х/ф "Наводчик"
17.10 Вопрос времени. Место под Солцем
18.15, 00.35 Футбол. 17.10 Наука 2.0. Большой скачок. Умный хлеб
18.15, 09.00 Хоккей России
18.55 Профессиональный бокс. Даниэль Гил (Австралия) против Осуманду Адама (Гана). Бой за титул чемпиона мира по версии IBF. Прямая трансляция из Австралии
22.00 Секреты боевых искусств
23.00 Футбол России
00.05 Биатлон. Чемпионат мира. Индивидуальная гонка. Женщины. Прямая трансляция из Германии
01.55 Хоккей. КХЛ. 1/4 финала конференции "Восток"
04.10 Профессиональный бокс. Даниэль Гил (Австралия) против Осуманду Адама (Гана). Бой за титул чемпиона мира по версии IBF. Трансляция из Австралии
06.35 Баскетбол. Единая лига ВТБ. "Нимбург" (Чехия) - ЦСКА
Вторник, 6 марта
11.00, 13.10, 09.00 Все включено
12.00, 18.10 Неделя спорта
13.00, 15.00, 17.55, 23.45, 05.15, 07.30 Вести-Спорт
14.10 Вопрос времени. Место под Солцем
14.40, 17.35, 07.40 Вести.ру
15.15 Х/ф "Черный гром"
17.05 Наука 2.0. Программа на будущее. Мир управляемого климата
19.05 Биатлон. Чемпионат мира. Трансляция из Германии
21.45 Х/ф "Рокки - 5"
00.05 Биатлон. Чемпионат мира. Индивидуальная гонка. Мужчины. Прямая трансляция из Германии
01.55 Хоккей. КХЛ.

15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Кровинушка»
17.55 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «Защитница»
23.50 Анатолия любви. Эва, Пола и Беата
00.50 Вести+
01.10 Профилактика

Среда, 7 марта
05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Кулагин и партнеры»
13.00 Т/с «Тайны следствия»
14.50 Вести. Дежурная часть
15.05 Т/с «Ефросинья. Продолжение»
16.50 Т/с «Кровинушка»
17.55 Т/с «Хозяйка моей судьбы»
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Юрмала. Фестиваль юмористических программ
22.00 Х/ф «Будьте моим мужем»
23.45 Х/ф «Вся правда о любви»

РОССИЯ 2

Понедельник, 5 марта
10.00 Хоккей. НХЛ. «Вашингтон Кэпиталз» - «Филадельфия Флайерз». Прямая трансляция
12.30 В мире животных с Николаем Дроздовым
13.00, 15.00, 18.00, 00.15, 06.25 Вести-Спорт
13.10 Все включено
14.10 Моя рыбалка
14.40, 17.40, 06.35 Вести.ру
15.10 Вести-Спорт. Местное время
15.15 Х/ф "Наводчик"
17.10 Вопрос времени. Место под Солцем
18.15, 00.35 Футбол. 17.10 Наука 2.0. Большой скачок. Умный хлеб
18.15, 09.00 Хоккей России
18.55 Профессиональный бокс. Даниэль Гил (Австралия) против Осуманду Адама (Гана). Бой за титул чемпиона мира по версии IBF. Прямая трансляция из Австралии
22.00 Секреты боевых искусств
23.00 Футбол России
00.05 Биатлон. Чемпионат мира. Индивидуальная гонка. Женщины. Прямая трансляция из Германии
01.55 Хоккей. КХЛ. 1/4 финала конференции "Восток"
04.10 Профессиональный бокс. Даниэль Гил (Австралия) против Осуманду Адама (Гана). Бой за титул чемпиона мира по версии IBF. Трансляция из Австралии
06.35 Баскетбол. Единая лига ВТБ. "Нимбург" (Чехия) - ЦСКА
Вторник, 6 марта
11.00, 13.10, 09.00 Все включено
12.00, 18.10 Неделя спорта
13.00, 15.00, 17.55, 23.45, 05.15, 07.30 Вести-Спорт
14.10 Вопрос времени. Место под Солцем
14.40, 17.35, 07.40 Вести.ру
15.15 Х/ф "Черный гром"
17.05 Наука 2.0. Программа на будущее. Мир управляемого климата
19.05 Биатлон. Чемпионат мира. Трансляция из Германии
21.45 Х/ф "Рокки - 5"
00.05 Биатлон. Чемпионат мира. Индивидуальная гонка. Мужчины. Прямая трансляция из Германии
01.55 Хоккей. КХЛ.

01.40 Модная революция
Четверг, 8 марта
04.00 Национальный отборочный конкурс исполнителей эстрадной песни «Евровидение-2012». Прямая трансляция
07.00 Х/ф «Высота»
08.55 Т/с «Земский доктор»
14.00, 20.00 Вести
14.20 Х/ф «Люблю 9 марта»
15.55 Все звезды для любимой. Праздничный концерт
17.50 Х/ф «Любовь и голуби»
20.35 Новый концерт Максима Галкина
22.50 Х/ф «Миллионер»
00.55 Х/ф «Безумно влюбленный»
Пятница, 9 марта
05.30 Х/ф «Спортлото-82»
07.25 Х/ф «Любовь и голуби»
09.35 Т/с «Земский доктор»
14.00, 20.00 Вести
14.20 Измайловский парк. Большой юмористический концерт
16.15, 20.35 Х/ф «Подари мне воскресенье»
00.05 Х/ф «Бархатные ручки»
Суббота, 10 марта
05.15 Х/ф «Берегите женщин»
08.00 Х/ф «Ход ко-

10.00 Хоккей. НХЛ. «Филадельфия Флайерз» - "Детройт Ред Уингз". Прямая трансляция
12.30 Основной состав хоккей. КХЛ.
13.00, 15.00, 18.00, 23.55, 05.15, 08.30 Вести-Спорт
13.10, 09.35 Все включено
14.10 Школа выживания
14.40, 17.40, 08.40 Вести.ру
15.10 Х/ф "Рокки - 5"
17.10 Наука 2.0. Большой скачок. Умный хлеб
18.15, 09.00 Хоккей России
18.55 Профессиональный бокс. Даниэль Гил (Австралия) против Осуманду Адама (Гана). Бой за титул чемпиона мира по версии IBF. Прямая трансляция из Австралии
22.00 Секреты боевых искусств
23.00 Футбол России
00.05 Биатлон. Чемпионат мира. Индивидуальная гонка. Женщины. Прямая трансляция из Германии
01.55 Хоккей. КХЛ. 1/4 финала конференции "Восток"
04.10 Профессиональный бокс. Даниэль Гил (Австралия) против Осуманду Адама (Гана). Бой за титул чемпиона мира по версии IBF. Трансляция из Австралии
06.35 Баскетбол. Единая лига ВТБ. "Нимбург" (Чехия) - ЦСКА
Четверг, 8 марта
10.35 Хоккей. НХЛ. "Питтсбург Пингвинз" - "Торонто Мэйпл Ливз". Прямая трансляция
13.00, 15.00, 17.30, 22.45, 02.10, 06.35 Вести-Спорт
13.10 Все включено
14.10 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
14.40, 17.10, 06.45 Вести.ру
15.10 Х/ф "Хаос"
17.45 Биатлон. Чемпионат мира. Трансляция из Германии
19.40 Х/ф "Рокки - 5"
21.40 Удар головой
22.55 Хоккей. КХЛ. 1/4 финала конференции "Запад". Прямая трансляция

01.15, 10.05 Футбол России. Перед туром
02.25 Смешанные единоборства. "Битва под Москвой". Владимир Минеев (Россия) против Дэвида Радеффа (Франция). Прямая трансляция
05.00 Х/ф "Неудержимые"
07.00 Волейбол. Чемпионат России. Мужчины. 1/4 финала. "Динамо" (Краснодар) - "Искра" (Одинцово)
09.00 90х60х90

Пятница, 9 марта
11.00, 13.10 Все включено
11.55 Удар головой
13.00, 15.00, 18.00, 06.40 Вести-Спорт
14.10 День с Бадюком
14.40, 17.40 Вести.ру
15.10 Х/ф "Стальные тела"
17.10 Наука 2.0. Угрозы современному миру. ГМО
18.15 Вести-Спорт. Местное время
18.20 Футбол России. Перед туром
19.15 Футбол. Премьер-лига. ЦСКА - "Динамо" (Москва). Прямая трансляция
21.55 Х/ф "Неудержимые"
23.25 Биатлон с Дмитрием Губерниевым
00.05 Биатлон. Чемпионат мира. Эстафета. Мужчины. Прямая трансляция из Германии
01.50 Легкая атлетика. Чемпионат мира в помещении. Прямая трансляция из Турции
04.15 Бокс. Всемирная серия. 1/4 финала. "Динамо" (Россия) - "Лейпциг" (Германия). Трансляция из Москвы
06.50 Вести.ру. Пятница
07.20 Вопрос времени. Место под Солцем
07.55 Хоккей. КХЛ. 1/4 финала конференции "Восток"

09.40 Т/с «Земский доктор»
14.00 Вести
14.20 Х/ф «Два билета в Венецию»
16.15 Субботний вечер
18.20 Фактор А
20.00 Вести недели
21.05 Парад звезд. Праздничный вечер
22.15 Праздничное шоу Валентина Юдашкина
00.20 Х/ф «Карусель»

<

ЫҤЫРЭХ ТЫЛЛАР

Күндү ийэбитин, эбээбитин, хос эбээбитин, тыыл, үлэ ветераны **ЯКОВЛЕВА АННА ДМИТРИЕВНА** 80 сааскын туолбут үөрүүлээх күнгүнэн и т и т и к э б э р д э л и и б и т !

Баҕарабыт чэгиэн доруобуйаны, куруутун үөрөкөтө, көх-нэм буолан, өссө да уһуннук олоронгун овордорго, сиэниэр гэр аламаҕай майгыгынан араначчылыы, сүбэли-амалы сырыт! Тумуу-дьян эйигин тумунун, олоһун үөрүү-көтүү аргыстаннын. Итии хойуу чэйгин, миньигэ аскын куруутун ахтабыт, кэтэһэбит.

Эбэрдэни кытта Дьокуускайтан, Намтан, Мэҕэттан Поповтар, Михайловтар, Васильевтар, Лукиннар

Ытыктыбыллаах **ЯКОВЛЕВА АННА ДМИТРИЕВНА**, Саха республикатын доруобуйатын харыстабылын туйгунун, «Иэйи» ветераннар кулууптарын чилиэтин, олохо актыбынай позициялаах убаастыыр киһибитин, 75 сааскын туолбукунан уонна захонунан үтүө суобастаахтык энкилэ суох үлэлээбит **ВИНОКУРОВА КСЕНИЯ ВАСИЛЬЕВНА** 50 сааскын итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эһи доруобуйа харыстабылын салаатыгар өр сыналаах, эпиптэтээх үлэбитин сыналаахтык уонна киэн туттабыт. Баҕарабыт эһиэхэ чэгиэн доруобуйаны, күндыл эксүнүн биллимэккэ, ыалдыар-кырдыар дизи аахсыбакка, эдэрдии эрчимнэнэн, сэргэхтик

туттан-хаптан үтүө санаалаах дьоннорунан арыалланан мэлди үөрэ-көтө сылдьын диэн алгыспытын аныбыт. Чугас дьонноргутугар, овордоргутугар, сиэниэргитигэр бөҕө тирэх, туллагнаабат туттаах сиэрдээх сүбэһит буола сылдьын.

З.И. Попова аатынан тубдиспансер коллектива

Коллектив поликлиники и профком Намской ЦРБ тепло и сердечно поздравляют **ЯКОВЛЕВУ АННУ ДМИТРИЕВНУ**, ветерана труда, отличника МЗ РС(Я) с 75-летним юбилеем!

Примите наши искренние пожелания Вам, крепкого здоровья, счастья и долгих лет жизни! Желаем, чтобы Ваша верность своему призванию оставалась примером беззаветного служения людям, была направлена на сохранение и приумножение лучших традиций отечественной медицины.

И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатын коллектива, профкома биригэ үлэлээбит коллегабытын, доруобуйа харыстабылын ветераны **ЯКОВЛЕВА АННА ДМИТРИЕВНА** олоһун кэрэ-бэлиэ түгэнинэн, үөрүүлээх үбүлүйүгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Чэгиэн доруобуйаны, сир үрдүгүр баар бары үтүөнү-кэрэни, кырдыгыга бэриммэккэ уһуннук дьоллоохтук овордорго баҕарабыт.

И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатын коллектива, профкома Саха АССР үтүөлээх учууталын, РСФСР үөрэтириитин туйгунун, Нам уллуһун бочуоттаах граждана

нын **КИРИЛЛИН СТЕПАН ГАВРИЛЬЕВИ** 85 сааскын туолар олоһун бэлиэ күнүнэн, дьонун-мааны үбүлүйүгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эн Нам орто оскуолатыгар уһуннук үлэлээбиккинэн, ситиһилэргинэн киэн туттабыт, холобур онгостобут. Эһиэхэ чэгиэн доруобуйаны, ыалдыары билбэккэ, кырдыары аахсыбакка овордорун, сиэниэрин, хос сиэниэрин тапталларыгар биҕэнэн дьоллоохтук овордорго баҕарабыт.

Күндү ийэбит, эбээбит, Саха республикатын үөрэтириитин туйгуна, 1 Хомустаах эбии үөрэхтээһин «Сайдыйы» оҕо айымынатын киинин салайааччыта **ВИНОКУРОВА АНАСТАСИЯ НИКОЛАЕВНА** «Россия Федерациятын үөрэтириитин бочуоттаах үлэһитэ» аат инэриллибитинэн ис сүрэхпиттэн үөрэн-көтөн туран итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эн өр сыллаах, түбүктээх үлэн үрдүктүк сыаналааммытын астыныбыт, үөрдүбүт, долгуйдуктук! Кэлэр да өттүгэр айымылыаах үлэн өссө үрдүк үрдэллэри ылыахтыҥ! Баҕарабыт күндү киһибитигэр кытаанах, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, уфараабат эрчими, биһиги тапталбытыгар угуттанан уһун да уһун дьоллоох олоһу овордорго! Олус сыралаах гынан баран, бэйэн сөбүлүүр дьарыккынан салгы үлэлээн, нэһилиэгин дьонун үөрдэ-көтүтэ сырыт!

Эбэрдэни кытта кэргэнин, оворлорун, сиэниэрин

Күндү дьүөгэбитин **АНАСТАСИЯ НИКОЛАЕВНА**, 1 Хомустаах «Сайдыйы» оҕо эйгэтин ды-этин директорун, нэһилик депутаттын, өр сыллаах, сыралаах үлэн сыаналанан «Российской

Федерация үөрэтириитин бочуоттаах үлэһитэ» ааты ылыбккынан ис сүрэхпиттэн эбэрдэлибит!

*Кыыс оҕо буолан
Күн сиригэр төрөөн
Олордук эн дьонуннаах олобу.
Иллээх дьуэ кэргэн
Ийтэ буолан
Ииттин эн сүрэҕин чопчуларын.
«Эбээ» диэн эйбэс тылынан
Эймээрдилэр сиэниэрин,
Онон эрэ бүппэтэ
Эн түбүгүгү,
Мустун бэйэ тула
Оҕо аймагы,
Ата-ахсаана биллибэт
Аар-саарга аатыгар
Кэнчээри ыччаттары
Кэрэбэ-үтүбэ уһуйан
Килэ суолга таһаарды!
«Сайдыйлар» дуо?» дэтэр
Ут үө чүлэһит тэри
көмөлөрүнэн
Айбытын айымылыах буоллун!*

**Аартыгы суола
Аһаас буоллун!
Айар-тутар дьобурун
Аһыла турдун! Дом!
Ивановтар, Даниловтар,
Федотовтар, 1 Хомустаах**

Учууталидэтин баһылаабыт, үөрэнэччилэрбиттен биир баһын оҕом, оскуолаҕа бииргэ үөрэммит күндүтүк саньыр доборбут, Затон ситэтэ суох орто оскуолатын алын сүһөх кылаастарын учууталын **ФЕДОРОВА НЮРБИНА ПЕТРОВНА** сыралаах үлэн сыаналанан «Россия уопсай орто үөрэтин бочуоттаах үлэһитэ» үрдүк аат инэриллибитинэн ис сүрэхтэн эбэрдэлибит!

Чэгиэн доруобуйаны, үгүс ситиһилэри, дьуэ кэргэнгэр дьолу-соргуну баҕарабыт.

Учууталын М.Р. Колмогорова, 1 Хомустаах орто оскуолатын 1984 с. выпускниктара

Күндү балтыбытын, эдийбитин **КСЕНИЯ ВАСИЛЬЕВНА** уонна быраапытын, убайбытын **АНАСТАСИЙ НИКОЛАЕВИ** 50 сааскын томточчу туолбуктуанан сүһөхтээх бэйэ-бит сүгүрүйэн туран итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Биһиги туспутугар ахсаабат кыһамньыгыт, үтүө сүбэһит иһин барҕа махталытын тиэрдэбит. Баҕарабыт самныбат санааны, кытаанах доруобуйаны, үгүс ситиһилэри, уйгу-бийан олоһу!

Эбэрдэни кытта Константиновтар, Колосовтар, Потаповтар, Сергеевтар

Күн күбэй ийэлэри, эйбэс эбээлэри **ПРОЦОПОВА КЛАРА ТИТОВНА** — 65, **ДОРОФЕЕВА САРГЫЛАНА НИКОЛАЕВНА** — 60, **СЕМЕНОВА АННА ПЕТРОВНА** — 60, 40 сыл суоппардаабыт **ДОРОФЕЕВ ЗАХАР ГЕРАСИМОВИ** — 60, 45 сыл устата тохтоло суох уруулу эрийбит суоппар **ПЕРЕВАЛОВ ИВАН ВАСИЛЬЕВИ** — 65 сааскын томточчу туолбуктуанан итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Барыгытыгар сааскылы сайаҕас санааны, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үтүмэн үгүс үөрүүнү, дьолу-соргуну баҕарабыт. Бу курдук дьоннугутугар, овордоргутугар күүс-көмө, сүбэ-ама, тулхадыйбат тулаһын буолан өссө да уһуннук овордун. Бары бастын баҕа санаагыт туолохтун. Дом!

Хамаҕатта ветераннара

БИЛЭРИИЛЭР

ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков из земель сельскохозяйственного назначения, находящихся по адресному ориентиру:

* Хомустахский 2-й наслег, с. Хатас, ул. «Эбе-Кутурук», площадью 1200 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (сайлык).

* Никольский наслег, с. Никольский, о. Сэдэнэ, ул. «Орто ерегэс», площадью 1200 кв.м под разрешенное использование: полевой земельный участок.

* Искровский наслег, с. Искра, ул. «Кегеннех», площадью 5 га под разрешенное использование: полевой земельный участок.

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем об отказе в предоставлении в аренду земельного участка из земель населенных пунктов, находящегося в муниципальной собственности МО «Намский улус», свидетельство ЕГРП от 20 февраля 2010 г. № 14-14-11/092/2010-303 по адресу:

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Ст. Платонова, д. 1, площадью 600 кв.м под разрешенное использование: торговый центр.

В связи с неправомерным указанием адреса и несогласованием акта выбора земельного участка для строительства.

Распоряжение от 29.02.2012 № 455-р О СОЗДАНИИ ЕДИНОЙ ДЕЖУРНО-ДИСПЕТЧЕРСКОЙ СЛУЖБЫ НАМСКОГО УЛУСА

В соответствии с требованиями Федерального закона «О защите населения и территорий от чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера» от 21 декабря 1994 года № 68-ФЗ, постановления Правительства Российской Федерации «О единой государственной системе предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций» от 30 декабря 2003 года № 794 (в редакции постановления Правительства Российской Федерации от 16.07.2009 г. № 577), во исполнения постановления Правительства Республики Саха (Якутия) от 31 августа 2006 года № 393 «О Якутской территориальной подсистеме Единой государственной системы предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций», а также в целях координации действий дежурных и дежурно-диспетчерских служб, оперативного сбора информации о чрезвычайных ситуациях и предоставления информации о чрезвычайных ситуациях и реагирования в случае чрезвычайных ситуаций на территории улуса, распоряжаюсь:

1. Создать в структуре администрации Намского улуса Единую дежурно-диспетчерскую службу.
2. Утвердить положение о Единой дежурно-диспетчерской службе (ЕДДС) Намского улуса.
3. Заместителю главы улуса — управляюще-

му делами улуса Ядрихинскому С.П. — организовать автоматизированные рабочие места диспетчеров ЕДДС улуса;

— набрать на конкурсной основе квалифицированных специалистов с испытательным сроком не менее 3 месяцев.

4. Специалисту ГО и ЧС Администрации МО «Намский улус» Чиркову С.И. организовать методическое руководство по созданию и функционированию ЕДДС улуса и организации взаимодействия ЕДДС с дежурно-диспетчерскими службами организаций и муниципальных образований Намского улуса;

— организовать первоначальное обучение персонала диспетчеров ЕДДС.

5. Заместителю главы улуса по экономике и финансам Петрова Л.Н. внести в бюджет Намского улуса расходы на создание и функционированию ЕДДС.

6. Заместителю главы улуса по строительству и промышленности Матвееву С.С. довести данное распоряжение до глав муниципальных образований, руководителей потенциально-опасных объектов, предприятий, организаций и учреждений, служб топливно-энергетического и жилищно-коммунального хозяйства Намского улуса.

7. Опубликовать данное распоряжение улусной газете «Энсиэли».

8. Распоряжение вступает в силу со дня его подписания.

9. Контроль над исполнением данного распоряжения оставляю за собой.

Глава улуса А. ИЛЬИН

Свадьбы, юбилеи, корпоративы. Услуги звукооператора с аппаратурой. Видеосъемка, монтаж. Оцифровка видеокассет VHS.

Продаются: 2-хядерный ноутбук «Lenovo В 460 е», экран HD LED «14», HDD320Gb, RAM2Gb, Web camera, WiFi — 13 т.р.

Дискотечно-концертные активные акустические системы «BEHRINGER»-Eврolive B315D (титановые диафрагмы) суммарная мощность 1100 Вт — 65 т.р. **Все новое.**

Тел. 89142617992, 89243668830

Строим дома «под ключ» из своего материала, услуга манипулятора. Доставим на заказ стройматериалы:

1. Брус 18x18, 18x15, 15x15, 15x10, 18x10 (1 куб. — 9500 руб.)
2. Доска обрезная 40,25 (1 куб. — 8900 руб.)
3. Металлочерепица
4. Окрашенный профлист
5. Профлист «готовый забор»
6. СМЛ, гипскартон
7. ДВП, ДСП
8. Пластиковые окна и т.д.

Тел. 89245911252, 89141001252, 89245690184, 26-1-43

С 5 марта 2012 г. начинаются ускоренные платные 3-хмесячные курсы электриков и ответственных лиц по электробезопасности предприятий и учреждений. Нуждающиеся обеспечиваются общежитием. Заявки принимаются в здании администрации МО «Намский улус» каб. 308 справки по телефонам: **ПТЛ № 2 — 23-0-41, 23-3-54; Администрация улуса — 42-1-39**

Продаются автомобиль ГАЗ-31029 — «Волга» 1996 г.в. в отличном состоянии. **Тел. 89244691306**

Любые сварочные работы. Сварка авто (полуавтомат). Быстро и качественно. **Тел. 89248684975, дом. 26-3-81**

«Эт-Ас» ХЭТ от атылаһар. 1 тоннага — 4 тыһ. солк. Бэйэбит тийэбит. **Тел. 23-4-36 (үлэ кэмигэр)**

Продаются участок 12 соток в местности Нэлэгэр. **Тел. 89644184007**

Услуги грузовой иномарки по селу, по городу. **Тел. 89841160270, 89243661967**

Купим частный дом в хорошем состоянии. **Тел. 89244617460**

Продаем лед (1,8 т). **Тел. 89841186904**

“НЕДВИЖИМОСТЬ СТОЛИЦЫ”
РИЕЛТОРСКАЯ КОМПАНИЯ

г. Якутск ул. Октябрьская 21

НАШИ УСЛУГИ:

- Оформление всех сделок с недвижимостью (купля-продажа, обмен, дарение, переуступка права) — 2 000 руб.;
- Представление интересов клиентов при регистрации прав и переходе прав на недвижимое имущество в Управлении Росрестра по РС(Я) — 1 000 руб.;
- Юридические консультации клиентов по различным вопросам, связанным с недвижимостью — бесплатно;
- Прием заявок на продажу и покупку недвижимости — бесплатно;
- База данных о продаже недвижимости (вторичный рынок и новостройки) — бесплатно;
- Работа с государственными жилищными сертификатами, материнским капиталом и субсидиями — бесплатно.

Контакт. тел. 715-734, 8-924-3688-997, 8-964-415-3327, факс 366-439, эл. адрес: Ulianag@ngs.ru

КЭТЭХТЭН ҮӨРӨХ – СИТИЙИГ ЭРЭЛЛЭЭХ СУОЛ

Соторуугаа дыри, кэтэхтэн үөрэх суох буолан эрэр дииллэрэ. Ол эрэри XXI үйэ сагаланытыгар кэтэхтэн үөрэтинни Россия бастын үөрэх тэрилтэлэрэ, ол иһинэр Санкт-Петербурдаагы профсоюзтар гуманитарнай университеттара, сайыннаран эрэллэр.

Санкт-Петербурдаагы профсоюзтар гуманитарнай университеттара өссө 1995 с. бири бастакынан, Саха сиригэр филиалын арылыбыта. Студеннары кэтэхтэн үөрэти түүрт хайысханан барар – экономика, юриспруденция, социальная-культурнай үлэ, искусство историята. Ааспыт сылга сага специалисттар арылыбыттара – культурнай-маассабай тэрэһиннэр уонна концертнай программалар звукорежиссуралара, киинэ уонна телевидение режиссура.

СПБГУП Дьокуускайдаагы филиала маны сэргэ күнүскү үөрэххэ, магистратура уонна аспирантура киириэн бадалаах абитуриенттары ыгырар. Оттон 8-11 кылаас үөрэнээччилэрэ «Ольгино» норуоттар икки ардыларынаагы гимназияга үөрэниэхтэрин сөп. СПБГУП-ка киири уонна үөрэти туһунан толору информация университет официальной сайтыгар баар: www.qur.ru

Орто (толору) уопсай уонна орто анал үөрээти 2009 с. диэри бүтэртүгэр БКГЭ түмүгэ суох ылылаллар. Бэйэлэрин хайысхаларын үөрэнэ киирэр орто анал үөрэх тэрилтэлэрин бүтэртүгэр уонна үрдүк үөрэхтээх дьон экзамена суох ылылаллар уонна кытатыллыбыт болдуюх үөрэнэллэр – 3,5 сыл.

СПБГУП Дьокуускайдаагы филиалыгар сессия сылга биридэ буолар, онон үлэли-үлэли үөрэнэргэ кыах бэрлэлэр. Сессия камыгар студент лекция истэр, семинардарга уонна спецкурстарга кытар, консультациялары ылар. Студеннар бэйэлэрэ үлэлииргэ, тус сыллаах, бастын соруктары быһаарар буола үөрэнэллэр, онон кэтэхтэн үөрэх 80 % түгүгүнэр карьера үрдүүрүгөр көмөлөһөр.

Дьокуускайдаагы филиала бастын специалистар үөрэтэллэр, олоор ортолоругар юридической наука доктордара А.Н. Ким-Кимэн уонна Н.Д. Данилов, социологической наука доктора У.С. Борисова уонна экономической наука доктора М.Е. Тарасов. Иккис курстан сагалан СПБГУП сүрүннүүр профессордара онлайн-дьяарыктары ытыталлар. Уратыта диэн, студеннар Санкт-Петербурга баран үөрөхтөрүн түмүктүүлэр уонна дипломнарын ылааллар. Бу Санкт-Петербурдаагы профсоюзтар гуманитарнай университеттара выпускниктарын үөрэти хаачыстыбатын иһин үрдүк энциклопедиятын туһулуур.

Надежда Краскова, СПБГУП культура факультетын выпускницата: «СПБГУП преподавателлэрэ бэйэлэрин дьыалаарыгар дьингнээх профессионаллар. Биһиги Россия бири бастын үөрэх кыһатын, Санкт-Петербурдаагы профсоюзтар гуманитарнай университеттарын бүтэртүгэр кыһын туттабыт, манна үөрэх хаачыстыбатыгар ураты болломто ууруллар.»

Эһиги үрдүк үөрэххэ киирээргэ быһаарыммыт уонна сииһии информациины истиэххитин баһарар буоллааххытына, Санкт-Петербурдаагы профсоюзтар гуманитарнай университеттарын Дьокуускайдаагы филиалын приемнай комиссиятыгар манник аадырыска билсиэххитин сөп: Дьокуускай к., Полярков уул. 15 (Дьокуускайдаагы тыа хаһаайыстыбатын техникумун дьиэтэ, ханас крыло, 3 этээс), тел. 42-22-08, 34-16-59, e-mail: sfgup@mail.ru

2012 сыл кулун тутар 19-23 күнүгэр

Санкт-Петербурдаагы профсоюзтар гуманитарнай университеттарын Дьокуускайдаагы филиала Нам улууһун олохтоохторугар семинар бытар

«АБИТУРИЕНТ-2012»

Семинар чэрчитинэн үөрэххэ киири быраабылаларыгар консультациялар уонна СПБГУП Дьокуускайдаагы филиалага 2011-2012 үөрэх сылыгар эһи набор программатынан докумуоннары тутуу (кытатыллыбыт болдуютоох үөрэх, сессия сылга биридэ, I курс 2012 с. муус устарыгар диэри) ытытылаллар.

Кулун тутар 19-21 кк. – Нам с.
Кулун тутар 19 к. – Кириэс-Кытыл с.
Кулун тутар 20 к. – Аппааны, Граф Биэрэгэ с.
Кулун тутар 21 к. – Никольская, Партизан с.
Кулун тутар 22 к. – Хатырык, Модут с.
Кулун тутар 23 к. – Хомустаах (Кыһыл-Сыры), Үөдэй с.
Актыбынай, дьулурудаах дьону табыгастаах усулуобуйага биридэ үлэһэргэ ынырабыт.

В целях оптимизации деятельности сети территориальных органов Федерального казначейства на основании Приказа Федерального казначейства МФ РФ № 26 от 20 января 2012 г. «О реорганизации Управления Федерального казначейства по Республике Саха (Якутия)» с 01 апреля 2012 г. проводится реорганизация Управления Федерального казначейства по Республике Саха (Якутия) в форме присоединения к нему Отделения по Намскому району Управления Федерального казначейства по Республике Саха (Якутия). В данное время Отделение находится в процессе реорганизации в форме присоединения, о чем выдано Свидетельство о внесении записи в Единый государственный реестр юридических лиц за государственный регистрационный номер 2121435005987

Служба адресных субсидий на жилищно-коммунальные услуги ГКУ РС(Я) «Агентство субсидий» по Намскому улусу переехала по новому адресу: с. Намцы, ул. Чернышевского, 14, 3-й этаж (гранитный завод)

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛ: информация,
сурук, төрүт культура — 41496;
бухгалтерия — 41141;
факс — 41141;
редакционной- издательской
ситим — 41332

БИЛЛЭРИИЛЭР**ВНИМАНИЮ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ГАЗА!**

Намский участок УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» напоминает, что плата за газ должна производиться ежемесячно не позднее 10 числа следующего за расчетным месяцем. За просрочку платежей согласно ст. 155 ЖК РФ начисляется пени.

При просрочке платежей за газ более чем на 3 (три) месяца поставщик прекращает подачу газа потребителю без дополнительного предупреждения. Всем, кто еще не перезаключил договора на поставку газа и на техобслуживание, просьба подойти в кассу.

В связи с работами по техническому обслуживанию внутридомового газового оборудования, убедительная просьба жителям улуса держать на привязи собак.

Тел. для справок: 43-1-90, 41-4-93

1 января 2012 г. во время дискотеки с гардероба ДК «Түһүлгэ» с. Крест-Кытыл Намского района РС(Я) была похищена шуба из меха норки, темного цвета. После дискотеки около 5 ч. 30 м. вышеуказанная шуба из меха норки была возвращена обратно в гардероб. Для производства предварительного следствия просим обратиться в следственное отделение ММО МВД РФ «Намский» девушке (женщине), которая после окончания дискотеки ожидала возле гардероба возврата принадлежащей ей шубы по тел.: 43-0-74, 41-3-57, 41-4-89

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще — позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316.

Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

ИП «Замятин А.Т.»

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУС ОЛОХТООХТОРО!

Мэлдьи ыраас ууну биһигиттэн атыгылаахха сөп. Ону таһынан атыгылаах бааллар механической помпалар, электрической кулердар. Сакаһынан аҕалабыт. Кирдээх, саһарбыт уонна хайдьылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

Аппааны бөһ., Лена уул. 16-та. Дьэһэ илдьэн биэрэбит.

Тел. 8914-300-11-70 уонна 23-3-21.

БРААС УУНУ ИЙЭН — ЧӨЛ ТУРУКТАНЫАН!**МАССЫНАЛААХ ДЬОННО ЮРИСТ КӨМӨТӨ**

Эһиэхэ страховой компания ДТП кэнниттэн кыра суоманы (страховой выплата) төлөөбүт, эбэтэр төлөбүргэ аккаастабыт, мань таһынан ДТП-га оһол, травма ылбыт дьон (пассажир) страховой төлөбүрү кыйан ылбатах буоллаһына, суутунан ирдэһэн 100% ылан биэрэхтэрэ. Төлөбүрү чэпчэки.

Тел. 89142536472

РАСПИСАНИЕ АВТОБУСОВ с. НАМЦЫ 4 МАРТА:

Остановка	Утро	День	Вечер	
АЗС	8.00	12.00	17.00	18.00
ЖКХ	8.02	12.02	17.02	18.02
«Сельхозхимия»	8.04	12.04	17.04	18.04
Базовая	8.07	12.07	17.07	18.07
Ст. Платонова	8.09	12.09	17.09	18.09
Детсад № 7	8.11	12.11	17.11	18.11
Начальная школа	8.14	12.14	17.14	18.14
Почта	8.16	12.16	17.16	18.16
«Ленагаз»	8.18	12.18	17.18	18.18
Педколледж	8.23	12.23	17.23	18.23
Дадар 1	8.25	12.25	17.25	18.25
Дадар 2	8.27	12.27	17.27	18.27
Пост ГИБДД	Стоянка	Стоянка	Стоянка	Стоянка
Дадар 2	8.32	12.32	17.32	18.32
Дадар 1	8.34	12.34	17.34	18.34
Педколледж	8.36	12.36	17.36	18.36
«Ленагаз»	8.41	12.41	17.41	18.43
Почта	8.43	12.43	17.43	Конечная
Начальная школа	8.45	Конечная	17.45	
Детсад № 7	8.48		17.48	
Ст. Платонова	8.50		17.50	
Базовая	8.52		17.52	
«Сельхозхимия»	8.55		17.55	
ЖКХ	8.57		17.57	
АЗС	Стоянка		Стоянка	

4 марта в с. Намцы с 10 ч. до 16 ч. цена такси — 50 руб.

ГРАФИК

выхода в эфир Намского филиала «Нам» 4 марта со сводкой о ходе голосования в Намском улусе
11.00 — Территориальная комиссия, общая сводка (отв. Кобыкова С.Д.)
13.00 — Территориальная комиссия, общая сводка (отв. Кобыкова С.Д.)
Участковые комиссии. Интервью, призывы
17.15 — Территориальная комиссия, общая сводка (отв. Кобыкова С.Д.)
Участковые комиссии. Интервью, призывы
21.00 — Территориальная комиссия, общая сводка (отв. Кобыкова С.Д.)
Участковые комиссии

ВНИМАНИЮ НАСЕЛЕНИЯ!

В прокуратуре Намского района в ходе подготовки и проведения выборов Президента Российской Федерации установлены дежурства оперативных работников: 3 марта 2012 г. — с 9 ч. до 20 ч., 4 марта с 9 ч. до 22 ч. в здании прокуратуры района по адресу: с. Намцы, ул. Советская, 5/1, тел.: 41-9-01, 41-5-54.

Прокурор района, советник юстиции Д.В. Прокопьев

7 марта с 9 ч. в ДК им. А. Шестакова профессор Международной Академии трезвости, к.п.н., эксперт ООН по алкогольным и наркотическим проблемам, специалист по избавлению от зависимостей Толкачев Валентин Андреевич проводит лекцию по трезвому здоромову образу жизни для населения с. Намцы. Просим родителей, работников организаций, старшеклассников, общественные организации принять активное участие. Также проводится психологический тренинг по избавлению от алкогольной и табачной зависимости. Курс избавления — 10 дней с 5 по 15 марта 2012 г. в вечернее время по адресу: Ст. Платонова, 17 (здание Росгосстраха) с 19 часов. Оплата 1500 руб. Заявку поавать по тел. 42-6-45

ДОРОГИЕ ЖИТЕЛИ НАМСКОГО УЛУСА!

Ведется набор на группу поддержки. Приглашаем всех!
Наша уникальная 12-еженедельная программа обучает, как правильно питаться, улучшить свое здоровье, скорректировать и контролировать свой вес и отлично выглядеть в любом возрасте. Встречи проходят 1 раз в неделю и длятся 1 час.

ПОЧЕМУ МЫ ЭТИМ ЗАНИМАЕМСЯ?

75% всех визитов к врачам связаны с нарушением питания. 50% смертельных исходов таких заболеваний, как инфаркт, онкология, инсульт, сахарный диабет изначально связаны с неправильным питанием. 65% взрослое население страдают лишним весом. Вы получите уникальную информацию о сбалансированном питании. В нашей команде у вас появятся новые друзья, которые помогут вам достичь поставленных целей. У вас будет личный тренер по питанию. Он поможет подобрать программу питания и снижения веса для вас, чтобы вы обязательно добились результатов!

В КОМАНДЕ ВСЕГДА ЛЕГЧЕ!

Хотите ли вы помочь себе и своим близким разобратся в питании, чтобы быть здоровым? Вас разделяет только один звонок!
Тел. для записи 89247632888

МАХТАЛ

Биһиги ыала тапталлаах кэргэн, амарах аҕа, эйбэс эһээ Константин Егор Егорович арахан ыарыытан бу сыл тохсунуу 7 күнүгөр орто дойдуттан барбыта. Күндү киһибитин тиһэх суолугар атаарарбытыгар күүс-көмө буолбут бары аймактарыбытыгар, табаарыстарыбытыгар махтабытын тиэрдэбит. Ол курдук, Нам МУП «Сфера» тэрилтэтигэр транспорһун көмөлөспүтүгэр, улус үөрэтирин тэрилтэтигэр, республикатаагы «Кэскил» эһи үөрэхтэһин киһингэр Партизан дьаһалтатыгар, Партизан оҕо саадын коллективыгар, Партизан орто оскуолатын коллективыгар, Партизан ветеранын сабиэттигэр, «Эрэл» түөлбө олохтоохторугар, Партизан оскуолатын 1963 с. биридэ үөрэммит үлээннээхтэрбэр, маҕаһынына биридэ үлэһэбит чугас дьүөгэлэрбэр. Аҕабыт биридэ үлэһэбит табаарыстарыгар, чугас аймактарыбытыгар, Горнайтан, Өкөтөтөн, куораттан, Намтан, 1 Хомустаахтан, 2 Хомустаахтан кэлэн хомолтобутун тэнгэ үлэстиккиитигэр өссө төгүл махтанабыт. Барытыгыгар бары үчүгэйи, этэнгэ буолууну баһарабыт.
Кэргэнэ Константинова-Колесова Н.И. уонна оҕолоро, кийинтэһэрэ, күтүөттэрэ

Күндүтүк саныыр киһибит, Салбаҕ олохтообу, улэ ветерана
АРТАМОНОВА
Светлана Николаевна
соһумардык олохтон туораабытынан таптыр кэргэнигэр Артамонов А.Н., оҕолоругар, сиэннэригэр, Хамабааттаа оҕолор ийэтигэр Бурнашева Мария Николаевнага, ырааттарыгар, чугас аймактарыгар дириг кутурбаһытын тиэрдэбит.
Салбаҕ нэһилиэтин ветерана
Биридэ үлэлиир коллегаларыгар, саха-француз лицейин директоры үөрэх чааһыгар солбуйааччы Васильева Саргылана Михайловнага, төрөлүүтүгэр Михаил Петрович И-га, Александр Николаевнага улахан убайдары, уоллары **ВАСИЛЬЕВ**
Александр Михайлович олохтон барбытынан дириг кутурбаһытын тиэрдэбит.
Саха-француз лицейин профкома

«Энсиэли» хаһыат

РИС талылына, таһылына уонна бачээтиир сыһаар бачээтэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4
Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бачээт. лисс
Көһүл сыһаана атыһылаар
Индекс — 54889. Тираһа — 2271
Бачээккэ илии баттанытын графика — 12:00 ч. 02.03.2012 г.
Бачээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 02.03.2012 с.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууһа СР управлениятыгар 2012 с. олуһуну 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ПИ №ТУ14-0216.

Сурукка ааккытын-суолугутун, үлэһитин, дьэһит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияга киирбит суруктар төһөнөрүлүбөттэр. Автор этэрэ хаһыат санааһынын мэлдьи биридэ буолбат.

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.

678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложная ул. 4.

E-mail: editor@namtsy.sakha.ru